EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 30.4.2019
COM(2019) 218 final

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET, EUROPEISKA RÅDET, RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN SAMT REGIONKOMMITTÉN

EU i maj 2019: för ett mer enat, starkare och mer demokratiskt EU i en alltmer osäker värld

Europeiska kommissionens bidrag till mötet mellan EU-27:s stats- och regeringschefer i Sibiu (Rumänien) den 9 maj 2019

Förord

I talet om tillståndet i unionen 2017 föreslog jag, som en del av färdplanen för ett mer enat, starkare och mer demokratiskt EU, att EU-ländernas ledare skulle träffas för att diskutera framtiden för ett EU med 27 medlemsländer i den rumänska staden Sibiu – en stad med en unik historia, där öst möter väst och det förflutna möter framtiden. Toppmötet i Sibiu den 9 maj kommer att vara vår chans att visa vad ett enat EU kan uppnå i framtiden, och detta precis inför valet till Europaparlamentet den 23–26 maj.

Under de senaste fem åren har EU prövats av en mängd olika kriser. Prövningarna har dock stärkt oss. Vi har utan att svikta satsat på att infria de löften som gavs för fem år sedan, då EU-ländernas ledare mot bakgrund av resultatet av valet till Europaparlamentet fastställde en strategisk agenda för perioden 2014–2019 som jag sedan omsatte i tio politiska prioriteringar för kommissionen.

Jag sade vid den tidpunkten att det var vår sista chans att visa människor i EU att unionen är till för dem. Jag har haft äran att vara ordförande för en kommission vars uppdrag har genomsyrats av detta tänkande. Vi har lyssnat på människorna och deras förhoppningar, farhågor och förväntningar. Vi har agerat på de områden som är viktigast – från att skapa nya arbetstillfällen, ny tillväxt och nya investeringar efter finanskrisen till att stärka både solidaritet och ansvar i EU och att garantera samma lön för arbetstagare som utför samma arbete på samma plats.

Det är nu dags att blicka framåt, att dra lärdom av erfarenheterna och bygga vidare på framgångarna. Vi måste vara ännu mer ambitiösa och målmedvetna än någonsin tidigare. EU-ländernas ledare kommer att inleda diskussionen om detta i Sibiu, så att nästa strategiska agenda kan fastställas av Europeiska rådet i juni. Detta meddelande är kommissionens bidrag till processen.

Det är varje generations plikt att påverka européernas öde till det bättre och att infria vårt varaktiga löfte om fred, framsteg och välfärd. Detta har varit mitt kall och mitt livsverk. Även i framtiden måste det vara drivkraften för allt vi gör. När jag står tillsammans med EU-27-ländernas ledare i Sibiu på Europadagen, årsdagen av Schumandeklarationen, kommer jag att känna stolthet över vårt förflutna men i ännu högre grad beslutsamhet och hopp inför framtiden.

Europeiska kommissionens ordförande Jean-Claude Juncker

Inledning

Den 9 maj 2019 kommer medlemsstaternas stats- och regeringschefer att samlas i Sibiu i Rumänien för att diskutera EU:s politiska ambitioner och förbereda den strategiska agendan för de kommande fem åren. Mötet äger rum på tröskeln till valet till Europaparlamentet, då mer än 400 miljoner EU-medborgare kommer att rösta i världens största gränsöverskridande demokratiska val. Det har nu gått 30 år sedan kommunismens och Berlinmurens fall och 15 år sedan EU:s största utvidgning någonsin, som innebar slutet på den smärtsamma tudelningen i Europa.

I dag **innebär EU fred, stabilitet och välstånd i och utanför Europa**, trots många interna och externa utmaningar. EU står fast vid sina principer om demokrati, rättsstaten och grundläggande rättigheter, trots att röster höjs om auktoritära ledare och inåtvänd nationalism. Tack vare vår gemensamma historia kan vi stå emot en sådan utveckling. Detta är kärnan i EU-samarbetet och det som gör den europeiska modellen unik och värd att försvara.

Efter flera år med kriser **håller EU på att återhämta sig**. I dag har 240 miljoner människor – fler än någonsin – jobb. Konsumenter och företag kan dra nytta av den större valfriheten och de lägre priserna på den inre marknaden. Den stärkta gemensamma valutan skyddar från finansiell instabilitet. Ingen annanstans i världen än i EU kommer fördelarna med den sociala marknadsekonomin alla delar av befolkningen till del. EU arbetar för människors säkerhet, och under de senaste fyra åren har det skett större framsteg när det gäller migration, gränsskydd och säkerhet än under tjugo år tidigare. EU är dessutom en ansvarsfull global stormakt som går i täten för kampen mot klimatförändringarna, arbetar för fred och hållbar utveckling i världen, främjar fri och rättvis handel samt sätter standarderna för mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, livsmedelssäkerhet och uppgiftsskydd.

I en allt mer splittrad och orolig värld är det viktigare än någonsin – och samtidigt mer utmanande – att slå vakt om och främja dessa framsteg. De utmaningar vi står inför i EU blir fler och fler för varje dag – från globala migrationsströmmar till ökad konkurrens inom viktiga ekonomiska sektorer, större hot mot vår säkerhet och mot rättsstaten, en snabb demografisk och teknisk utveckling samt allt allvarligare ekologiska risker. Samtidigt ifrågasätts den regelbaserade världsordning som så länge har varit grunden för ett välmående och säkert EU, eller undermineras medvetet av centrala aktörer.

Dessa tendenser erbjuder lika många möjligheter som utmaningar. De fungerar som en kraftfull varningsklocka – **EU:s välstånd kräver att medlemsstaterna agerar tillsammans**. De måste samarbeta för att kunna bevara vårt europeiska levnadssätt, skydda vår planet och stärka vårt inflytande i världen. **Det är bara genom enighet som EU kommer att finna den styrka som krävs för att kunna påverka den globala utvecklingen**. I Sibiu har EU-ledarna därför möjlighet att visa att de är eniga och presentera nya utsikter för Europa. De bör visa att de har lyssnat på människors förhoppningar, farhågor och förväntningar och att de är beredda att agera beslutsamt tillsammans för att hantera dessa.

Idag lägger EU-kommissionen fram ett antal rekommendationer för nästa strategiska agenda som kommer att hjälpa EU i denna strävan. Eftersom **politik och kommunikation** är två sidor av samma mynt lägger kommissionen även fram förslag på hur våra gemensamma beslut bättre kan kommuniceras och hur de gynnar människor och demokrati i EU. Både de prioriteringar vi fastställer och sättet vi förmedlar information till invånarna i EU och för dialog med dem kommer att vara avgörande för att EU ska bli mer enat, starkare och mer demokratiskt.

Del I: Europeiska kommissionens bidrag till EU:s strategiska agenda 2019–2024

Under ett decennium av ständiga förändringar och utmaningar har Europeiska unionen visat att den kan leva upp till sitt löfte om fred, välstånd och framsteg för sina medborgare, och bevisat att olyckskorparna hade fel. EU:s ekonomi och samhälle har stärkts genom prövningarna, men det krävs fortfarande mycket arbete för att se till att våra medborgare känner sig trygga och skyddade och att fördelarna med vår gemensamma politik når ut till alla delar av vår union.

Denna uppgift blir svårare genom att världen runt om oss blir alltmer osäker och instabil. I takt med att nya stormakter växer fram och att gamla tar nya vägar har argumenten för samarbete på europeisk nivå och fokuserad integration aldrig varit mer övertygande eller mer brådskande.

I och med valet till Europaparlamentet den 23–26 maj 2019 och det ändrade politiska ledarskap för EU-institutionerna som kommer att följa, har tiden kommit för nya politiska riktlinjer, prioriteringar och reformer. Endast om EU visar sig kunna leverera lösningar på de gemensamma utmaningarna kommer vår union att klara av morgondagens värld. Bara om vi kan komma överens om och genomföra gemensamma beslut snabbt och effektivt kommer vi att kunna leva upp till medborgarnas förväntningar. Detta kommer att kräva gemensamma ansträngningar från EU:s institutioner tillsammans med alla EU:s medlemsstater på nationell, regional och lokal nivå.

Följande avsnitt innehåller en kartläggning av var EU är i dag, hur den kan anpassa sig till de pågående förändringarna och hur den kan utforma framtiden. På grundval av erfarenheterna från de senaste fem åren lägger vi därefter fram ett antal politiska rekommendationer för att hjälpa oss att uppnå dessa mål.

I.1 EU i dag

För fem år sedan fastställde Europeiska rådet en övergripande strategisk agenda för unionen i tider av förändring[1]. Denna fick fastare form genom kommissionens ordförande Jean-Claude Junckers tio politiska prioriteringar[2] som utvecklades under valkampanjen och i dialog med medlemsstaterna och Europaparlamentet. Prioriteringarna fokuserade på de frågor som är viktigast för EU-medborgarna: att återfå jobb, tillväxt och investeringar, stärka den sociala rättvisan, hantera migrationsströmmarna, begränsa säkerhetshoten, frigöra potentialen i den digitala omvandlingen och energiomställningen, göra EU till en starkare global aktör och öka insynen och den demokratiska legitimiteten.

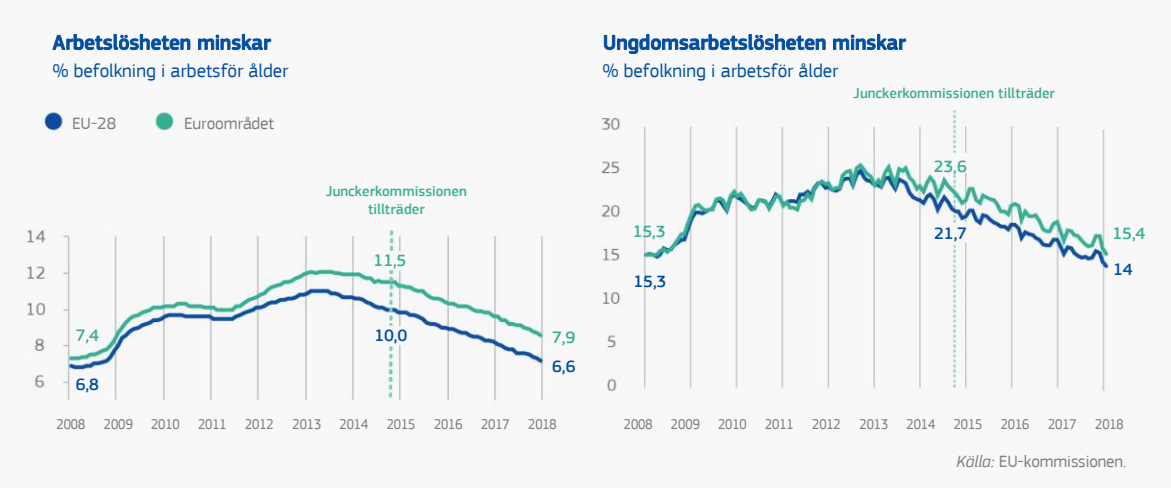
Dessa **ansträngningar har gett konkreta resultat för medborgarna**, trots oförutsedda svårigheter på vägen som fortsätter att utgöra allvarliga utmaningar för unionen

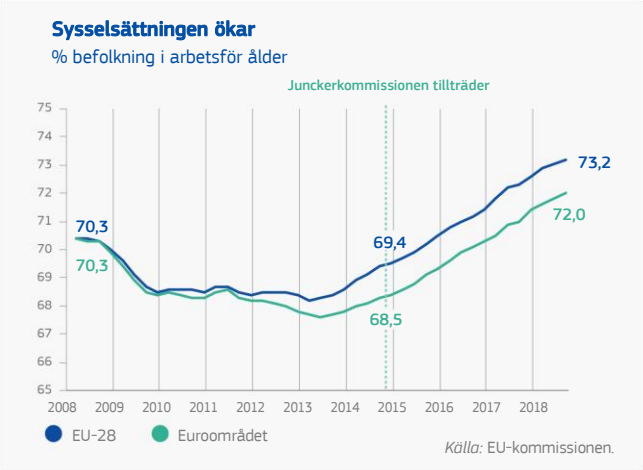
[1] EU:s strategiska agenda i tider av förändring, Europeiska rådets slutsatser av den 26–27 juni 2014, bilaga I.

[2] *En ny start för EU: Mitt program för sysselsättning, tillväxt, rättvisa och demokratisk förändring – Politiska riktlinjer för nästa Europeiska kommission*, 15.7.2014.

Ekonomin i EU

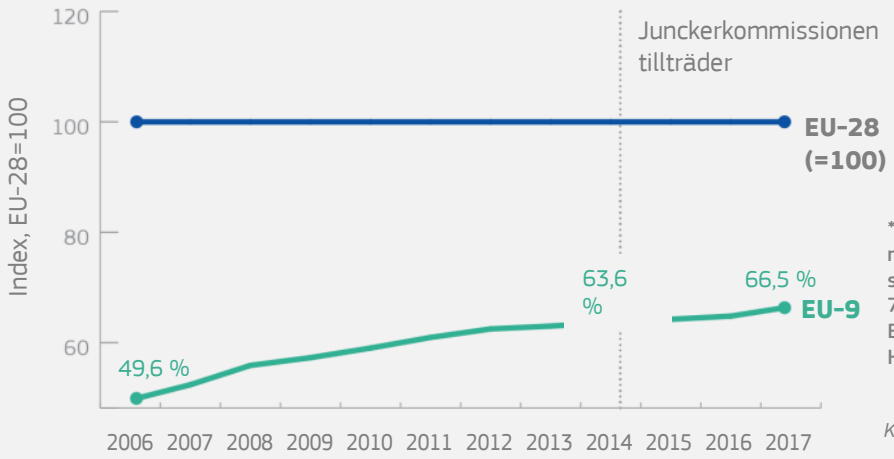
EU:s ambitiösa agenda för sysselsättning, tillväxt och investeringar har tillsammans med ansträngningarna för att fördjupa den inre marknaden och Europeiska centralbankens ackommoderande penningpolitik bidragit till en stabil ekonomisk återhämtning. EU:s ekonomi har vuxit under sex år i rad. Det finns nu 240 miljoner människor i arbete i EU – fler än någonsin tidigare – och arbetslösheten är rekordlåg detta århundrade, även om den fortfarande är hög i vissa medlemsstater, särskilt bland ungdomar. De offentliga finanserna har förbättrats i alla medlemsstater. Fattigdomen och det sociala utanförskapet minskar nu och medlemsstaterna närmar sig varandra mer. Detta beror framför allt på framgången för EU:s struktur- och investeringspolitik. En starkare europeisk finanssektor stöder krediter och investeringar.

De mindre utvecklade medlemsstaterna håller på att komma ifatt resten av EU. Mellan 2006 och 2017 ökade deras BNP per capita med 4,5 % per år, jämfört med 1,4 % i mer utvecklade medlemsstater.

BNP per capita i EU-9* i % av EU-genomsnittet 2006–2017

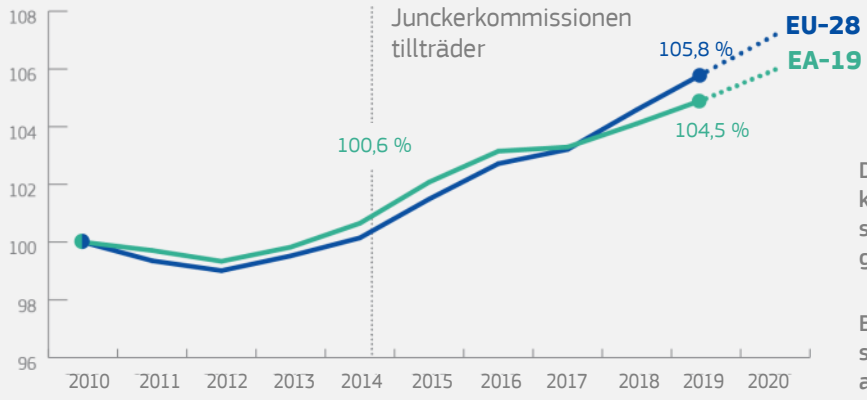

* EU-9: Medlemsstater med en BNP per capita som år 2006 underskred 75 % av genomsnittet för EU-28, dvs. BG, EE, HU, HR, HR, LT, LV, PL, RO och SK.

Källa: Eurostat.

Efter att lönerna gått nedåt i krisens efterdyningar finns det nu en stark uppåtgående trend för både EU och euroområdet, särskilt sedan 2017. Lönerna förväntas öka ytterligare under 2019 i alla EU:s medlemsstater. Detta är en mycket solid grund för en starkare inhemsk konsumtion och i sin tur en starkare inhemsk tillväxt, som är mindre beroende av den externa utvecklingen.

Real bruttolön per anställd (2010 = 100)

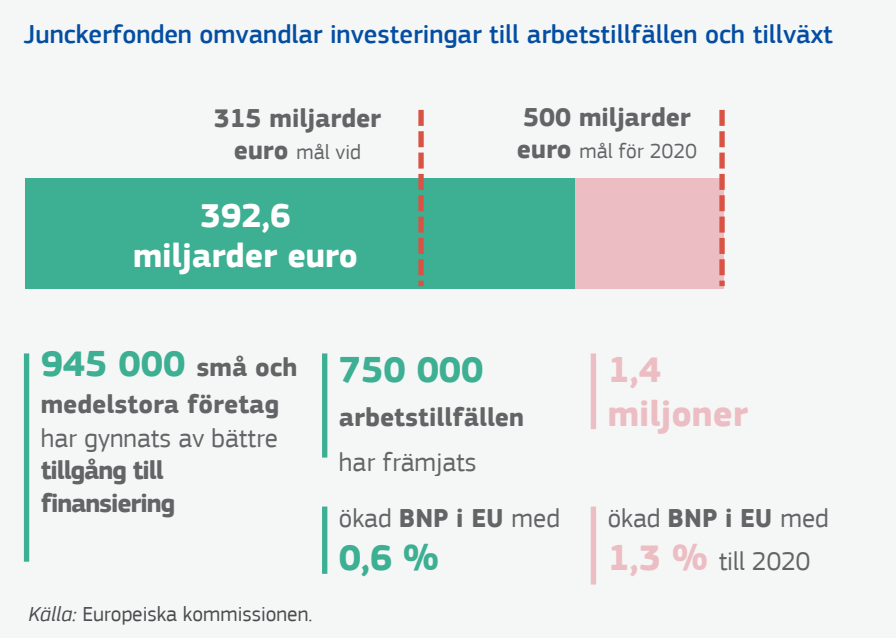

Deflator för privat konsumtion. Aggregat som är viktat i den gemensamma valutan.

Bruttolön inkluderar skatter och sociala avgifter.

Källa: Europeiska kommissionen.

Europeiska fonden för strategiska investeringar, som sjösattes 2014 och är känd som Junckerfonden, har gett upphov till ytterligare investeringar på nästan 400 miljarder euro, vilket överskrider det ursprungliga målet med mer än 70 miljarder euro. Den har inneburit **stöd till arbetstillfällen för 750 000 personer i EU**, förbättrat tillgången till finansiering för 945 000 små och medelstora företag och ökat unionens BNP med 0,6 %. Junckerfonden är också ett exempel på ett innovativt och effektivare sätt att använda EU-budgeten för att uppnå flera politiska mål, såsom innovation, kampen mot klimatförändringar, konnektivitet och arbetstillfällen av hög kvalitet.

Allmänhetens stöd för euron har aldrig varit högre. Vår gemensamma valuta är en källa till ekonomiskt skydd och egenmakt, med en stark global position. **175 miljoner människor i 60 länder utanför euroområdet använder vår valuta** eller har en lokal valuta som är kopplad till den. Detta beror också på att euron är en mycket stabil valuta med en **inflation på i genomsnitt endast 1,7 % under de första 20 åren**.

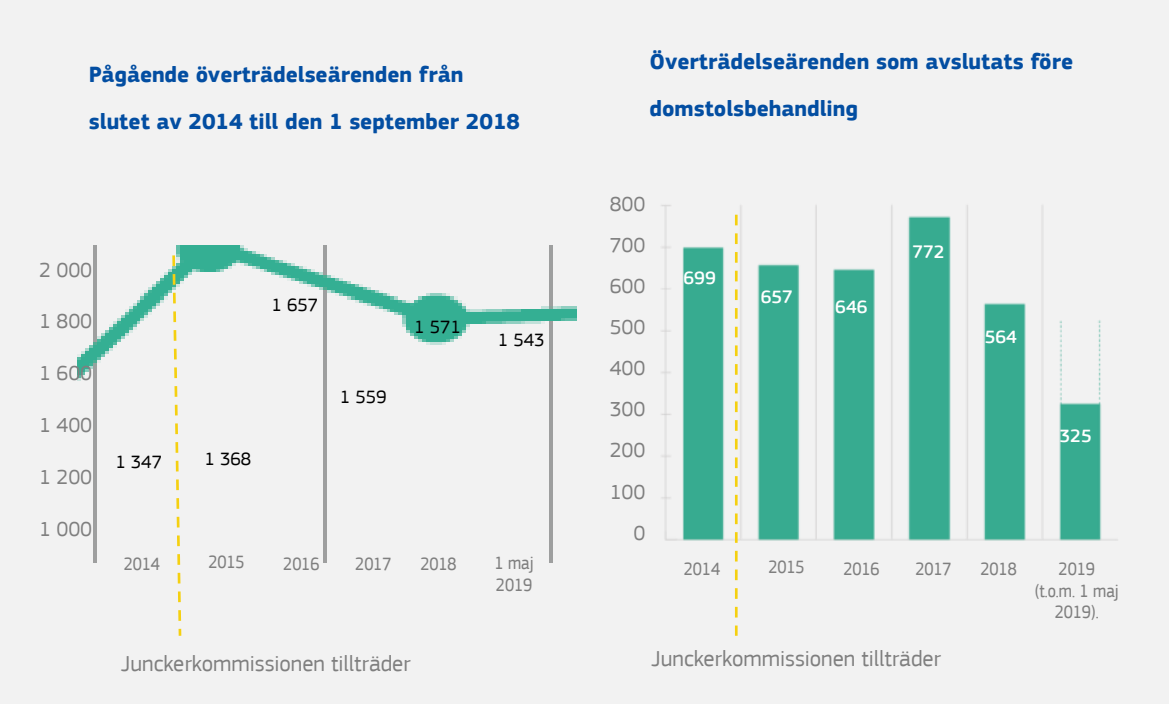
En stark valuta kräver en sund ekonomisk politik och fortsatta ansträngningar för att genomföra strukturreformer i medlemsstaterna. Därför har EU:s mekanism för samordning av den ekonomiska politiken – den 2011 inrättade europeiska planeringsterminen – stärkts genom åren. Den innehåller nu också riktade rekommendationer för euroområdet och ett starkare fokus på sociala prioriteringar och investeringsbehov på medlemsstatsnivå. Kommissionen har också börjat tillhandahålla tekniskt stöd till strukturreformer i medlemsstaterna, vilket omfattar mer än 700 reformprojekt i 26 medlemsstater. Detta inkluderar reformprojekt som digitalisering av offentliga förvaltningar eller moderna insolvensförfaranden. Att investera i människor är en viktig del av EU:s motståndskraft och framtida tillväxt. Därför har Europeiska socialfonden hjälpt över 15 miljoner människor att utveckla de färdigheter de behöver på dagens arbetsmarknad.

Riskerna inom banksektorn har minskat avsevärt. Detta beror på en strängare tillsyn och på att EU:s banker nu innehar mycket mer likvida tillgångar och att euroområdets banker har förstärkt sina kapitalbuffertar med 812 miljarder euro sedan 2014. Antalet nödlidande lån ligger nu nära nivåerna från före krisen. Detta gjorde det möjligt för eurotoppmötet i december 2018 att bana väg för nästa steg i bankunionen.

Ett kraftfullt genomdrivande av EU:s regler genom den inre marknadens verktyg och konkurrenspolitik har skyddat både medborgare och företag och stimulerat tillväxt och innovation. Kommissionen har framför allt starkt och effektivt motverkat överträdelser av EU-rätten, och vidtar kraftfulla åtgärder när dessa inte kan lösas genom dialog[3]. Detta mer strategiska tillvägagångssätt har ökat fokuseringen på systemproblem där kommissionens åtgärder för genomdrivande verkligen kan ha betydelse. För närvarande pågår över 1 500 överträdelseförfaranden i alla medlemsstater. Kommissionen arbetar hårt med de nationella

[3] Kommissionens meddelande *Bättre resultat genom bättre tillämpning*, C(2016) 8600, 13.12.2016.

myndigheterna för att lösa dessa, om möjligt innan de går vidare till EU-domstolen. Sedan 2014 har man hittat en lösning på 500 överträdelseärenden varje år, 90 % av det totala antalet. Detta visar på värdet av en allt mer effektiv samverkan mellan kommissionen och de nationella myndigheterna innan ett ofta tidskrävande domstolsförfarande nås.

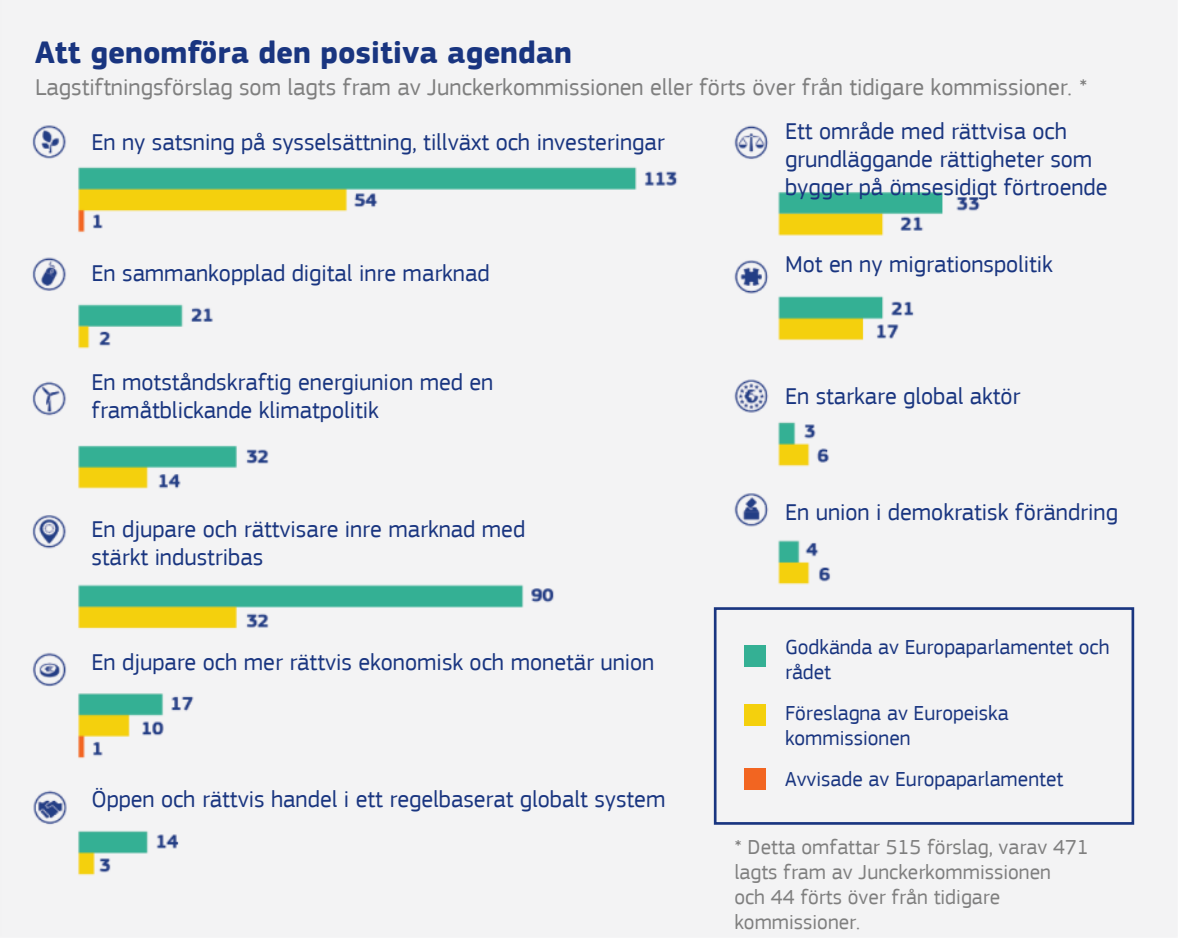

Kommissionen har också noga följt upp tillämpningen av EU:s gemensamt överenskomna **konkurrensregler**. Vid behov har kommissionen vidtagit beslutsamma åtgärder mot konkurrensbegränsande fusioner, karteller, missbruk av dominerande ställning eller olagliga beslut om statligt stöd. Mellan 2015 och 2018 uppgick kundernas totala besparingar tack vare kommissionens interventioner mot karteller och fusioner till mellan 48 och 78 miljarder euro. Till exempel utdömde kommissionen 2016 och 2017 böter på 3,8 miljarder euro för lastbilskartellen och 2018 bindande åtaganden för Gazprom för att möjliggöra fritt flöde av gas i Central- och Östeuropa till konkurrenskraftiga priser. Tillämpningen av konkurrenslagstiftningen har också varit central för att säkerställa lika villkor på EU:s digitala marknader. Kommissionen bötfällde Google tre gånger mellan 2017 och 2019 för att ha brutit mot EU:s antitrustregler, till ett totalt belopp på 8,25 miljarder euro. Dessa överträdelser innebär att andra företag nekas möjlighet att konkurrera med kvalitet och innovation och att de europeiska konsumenterna går miste om konkurrensens fördelar. Slutligen bidrog kommissionens interventioner på området statligt stöd till att säkerställa rättvisa konkurrensvillkor för alla, även på skatteområdet. I augusti 2016 konstaterade kommissionen exempelvis att Apple beviljades olagliga skatteförmåner, vilket ledde till ett återkrav på 14,3 miljarder euro till Irland. Samtidigt godkände kommissionen 1,75 miljarder euro i statligt stöd från fyra medlemsstater till ett viktigt projekt av gemensamt europeiskt intresse för att möjliggöra innovation inom mikroelektroniksektorn till förmån för ekonomin i hela EU.

Genomförandet av EU:s strategiska agenda 2014-2019

Det sägs ofta att EU är alltför splittrat eller alltför långsamt när det gäller att uppnå effektiva politiska resultat. Denna kritik bortser från det faktum att EU inte är en federal stat. Det är ett system med styrning på flera nivåer som omfattar 28 demokratier på nationell nivå, ofta med inflytelserika demokratiska nivåer under dessa, och demokratiska processer mellan EU-

institutionerna. Att nå en rättvis och balanserad kompromiss kräver därför ofta tid och av alla att vara beredda att ge och ta. EU:s beslut tar naturligtvis ofta längre tid än de beslut som fattas på nationell nivå. Trots detta unika politiska system och många ytterligare utmaningar längs vägen lyckades EU genomföra de åtaganden som gjordes 2014 i Europeiska rådets strategiska agenda och i Junckerkommissionens tio politiska prioriteringar.

Sommaren 2018 hade Junckerkommissionen lagt fram alla de lagstiftningsförslag som den åtog sig i början av sitt mandat. Sammanlagt lade kommissionen fram 471 nya lagförslag och övertog 44 förslag från tidigare kommissioner. Av dessa har 348 förslag antagits eller godkänts av Europaparlamentet och rådet under den innevarande mandatperioden. Detta visar att unionen i **348 fall kunde enas om att föra EU framåt**. Anmärkningsvärt nog godkändes den slutliga kompromissen i omkring 90 % av fallen enhälligt av ministerrådet och stöddes sålunda av samtliga 28 medlemsstater. Detta är en del av en tydlig trend. Antalet fall där samförstånd nås bland de 28 EU-länderna har ökat varje år sedan Lissabonfördraget trädde i kraft[4].

Inom alla politikområden har betydande framsteg gjorts de fem senaste åren. **20 viktiga framgångar** förtecknas i bilaga III, medan **tio viktiga förslag som fortfarande är under behandling** i parlamentet och rådet förtecknas i bilaga IV. Följande politiska förhållanden bör beaktas vid utformningen av nästa strategiska agenda:

- EU lyckades snabbare och på ett effektivare sätt uppfylla sin strategiska agenda, eftersom Junckerkommissionen åtog sig att förbättra lagstiftningen redan från början.

[4] Se analysen av Nicolai von Ondarza, *Jahrbuch der europäischen Integration 2018*, s. 85 f.

Detta understöddes av **ordförande Jean-Claude Junckers åtagande att vara ”stor i stora frågor och liten i små frågor”** — en princip som senare stöddes av EU:s ledare i Romförklaringen av den 25 mars 2017[5]. Detta möjliggjorde en mer fokuserad lagstiftningsagenda. Som en politisk nystart drog Junckerkommissionen i början av sin mandatperiod **tillbaka 100 lagförslag** som var kvar från dess föregångare. Totalt sett lade kommissionen fram **75 % färre lagstiftningsförslag per år än den föregående kommissionen**. Kommissionen upphörde också med att lägga fram nya lagförslag sommaren 2018, vilket gjorde det möjligt för parlamentet, rådet och kommissionen att ägna all sin energi åt att slutföra pågående lagstiftningsförfaranden. Inrättandet av en post som förste vice ordförande med ansvar för bättre lagstiftning och utnämningen av Frans Timmermans till denna krävande position, den starkare samordnande rollen för kommissionens generalsekretariat, inrättandet av den oberoende nämnden för lagstiftningskontroll och arbetet i arbetsgruppen för subsidiaritet och proportionalitet och ”göra mindre men göra det effektivare”[6] var viktiga innovationer som bidrog till att genomföra och stärka Jean-Claude Junckers ”stor i stora frågor”-princip.

- När det gäller den digitala inre marknaden har EU varit särskilt framgångsrik under de senaste fem åren. Sedan **roamingavgifterna** avskaffades använder de som åker till andra EU-länder tolv gånger mer mobildata än tidigare. De utsätts inte längre för omotiverad **geoblockering av onlinetjänster**. Dessutom har nya **bestämmelser om upphovsrätt** anpassade till den digitala tidsåldern antagits för att garantera rättvis ersättning för upphovsmännen, starka rättigheter för användarna och plattformarnas ansvar. Nya portabilitetsregler som man kom överens om i april 2018 gör det möjligt för medborgarna att ta med sig sina tv- eller onlineabonnemang oavsett var de reser inom EU. 49 % av abonnenterna har redan utnyttjat detta under det första året sedan bestämmelserna trädde i kraft. Av de 30 förslag som kommissionen lagt fram för att fullborda den digitala inre marknaden har 28 antagits av Europaparlamentet och rådet, medan endast två, om e-integritet och kompetenscentrumet för cybersäkerhet och nätverket för it-säkerhet, ännu inte har antagits.

Slut på roamingavgifterna för alla resenärer i EU

HISTORIK

Telefonsamtal (1 minut)					SMS					Data MB				
2007	2012	2015	2016 Nationell taxa + högst	2017 Nationell taxa	2008	2012	2015	2016 Nationell taxa + högst	2017 Nationell taxa	2007	2012	2015	2016 Nationell taxa + högst	2017 Nationell taxa
0,49 €	0,29 €	0,19 €	0,05 €		0,28 €	0,09 €	0,06 €	0,02 €		6,00 €	0,7 €	0,2 €	0,05 €	

Källa: Europeiska kommissionen.

[5] Se Romförklaringen. Förklaring från ledarna för 27 medlemsstater och Europeiska rådet, Europaparlamentet och Europeiska kommissionen (25 mars 2017): ”Vi vill att unionen ska vara stor i stora frågor och liten i små frågor”.

[6] Se rapporten från arbetsgruppen för subsidiaritet och proportionalitet och ”göra mindre men göra det effektivare” av den 10 juli 2018 och kommissionens meddelande *En starkare roll för subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna i EU:s beslutsfattande*, COM(2018) 703 final, 23.10.2018.

- Betydande framsteg har gjorts i fråga om klimatåtgärder, energipolitik och den cirkulära ekonomin. EU spelade en central roll i förhandlingarna om **Parisavtalet från 2015** och utlöste dess ikraftträdande genom sin egen ratificering. Övergången till ren energi i EU är nu på god väg. Exempelvis har alla **åtgärder för ren energi för alla** godkänts av Europaparlamentet och rådet. Detta kommer att främja övergången till förnybara energikällor, ökad energieffektivitet och en bättre sammankopplad europeisk energimarknad. Som en del av åtagandena enligt **Parisavtalet** kommer EU att minska utsläppen av växthusgaser med minst 40 % fram till 2030. EU:s initiativ, bland annat vår plaststrategi och förbudet mot engångsplast, gör Europa till en global föregångare när det gäller att övergå till en mer cirkulär ekonomi. Insatserna för att diversifiera energiimporten och stärka EU:s gemensamma energimarknad börjar ge resultat. I början av mandatperioden var sex medlemsstater (Bulgarien, Estland, Lettland, Litauen, Finland och Sverige) helt beroende av en enda gasleverantör. I dag är det bara Finland som fortfarande befinner sig i denna situation, och gas står endast för en begränsad del av landets totala energimix. Detta kommer att göra oss mindre beroende av energiimport, driva på energiomställningen och hjälpa oss att uppnå våra klimatmål.

- På till synes kontroversiella politikområden har EU kunnat göra anmärkningsvärda framsteg under de senaste fem åren. På det **socialpolitiska området** har EU vidtagit gemensamma och beslutsamma åtgärder för att se till att våra arbetsmarknads- och välfärdsinstitutioner är framtidssäkrade och fullt ut stöder vår sociala marknadsekonomi. Av de 25 förslag som kommissionen lagt fram – från **reformen av direktivet om utstationering av arbetstagare** och **Europeiska arbetsmyndigheten** till **den europeiska rättsakten om tillgänglighet, balansen mellan arbete och privatliv** och **bättre arbetsvillkor** och **tillgång till socialt skydd** — har man kommit överens om 24. Endast behandlingen av förslaget om en reform av samordningen av de sociala trygghetssystemen pågår fortfarande. Den **europeiska pelaren för sociala rättigheter**, som proklamerades gemensamt av Europaparlamentet, rådet och kommissionen i Göteborg den 17 november 2017[7], utgör en kompass för förnyad konvergens mot bättre arbets- och levnadsvillkor över hela kontinenten. Framsteg har också gjorts på **skatteområdet**. Av de 21 förslag som kommissionen lagt fram har 14 godkänts, däribland förslagen om skattetransparens, skatteflykt och mervärdesskatt. Andra viktiga förslag, t.ex. den gemensamma konsoliderade bolagsskattebasen och den digitala skatten, är ännu under behandling.

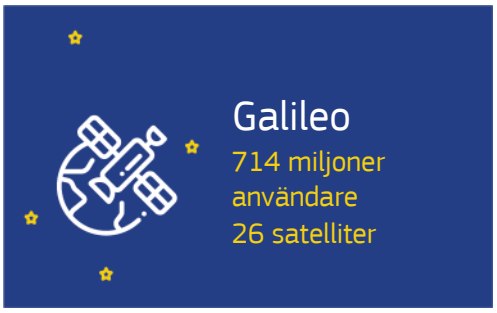
- 57 av de förslag som för närvarande är under behandling avser **nästa fleråriga budgetram** (2021–2027) och utgiftsprogrammen för olika politikområden. Kommissionen lade fram alla dessa förslag i maj och juni 2018. Även om Europaparlamentet och rådet har ingått delöverenskommelser om elva av dessa är de alla oavslutade eftersom en överenskommelse om den övergripande budgetramen behövs innan något av de sektorsspecifika programmen kan spikas. Europeiska rådet drog i december 2018 slutsatsen att en överenskommelse bör nås senast hösten 2019.

- Att investera i människor är en prioritering inom ramen för den nuvarande strategiska agendan. Programmet **Erasmus+** och dess föregångare har redan gett 10 miljoner människor möjlighet att studera, praktisera eller frivilligarbeta utomlands.

[7] Interinstitutionell proklamation av den europeiska pelaren för sociala rättigheter (EUT C 428, 13.12.2017, s. 10).

Europeiska solidaritetskåren, som inrättades för drygt två år sedan, har visat hur engagerade och samhällstillvända ungdomar i Europa kan vara – över 120 000 har registrerat sitt intresse och omkring 14 000 har redan börjat arbeta som volontärer. Antalet förväntas uppgå till 23 000 i slutet av 2019.

- **Copernicus och Galileo**, EU:s rymdbaserade jordobservations- och navigationstjänster, är nu i drift och kommer att ge konkreta fördelar för den inre marknaden. De bidrar till ekonomisk tillväxt och stöder arbetet på områden som klimatförändring, jordbruk, hav, transport, digitalisering, gränsövervakning, säkerhet och försvar. Galileoprogrammet håller EU kvar i kapplöpningen om rymden och visar det verkliga värdet av EU:s oberoende. **Ingen enskild medlemsstat hade ensam kunnat skjuta upp 26 satelliter i omloppsbana som för närvarande över 700 miljoner användare i hela världen har nytta av.**

- Betydande framsteg har gjorts i fråga om **kapitalmarknadsunionen**. Av de 13 förslag som kommissionen lagt fram är det endast två, om gräsrotsfinansiering och rättsverkan gentemot tredje man av överlåtelser av fordringar, som fortfarande är under behandling. Genom den nya **prospektförordningen** kommer företag, särskilt små och medelstora företag, att få lättare att skaffa finansiering på kapitalmarknaderna. Den **europeiska privata pensionsprodukten och åtgärder för att förbättra EU:s marknad för gränsöverskridande investeringar** ger medborgarna nya möjligheter till sparande och investeringar och bidrar till djupare och mer likvida marknader.

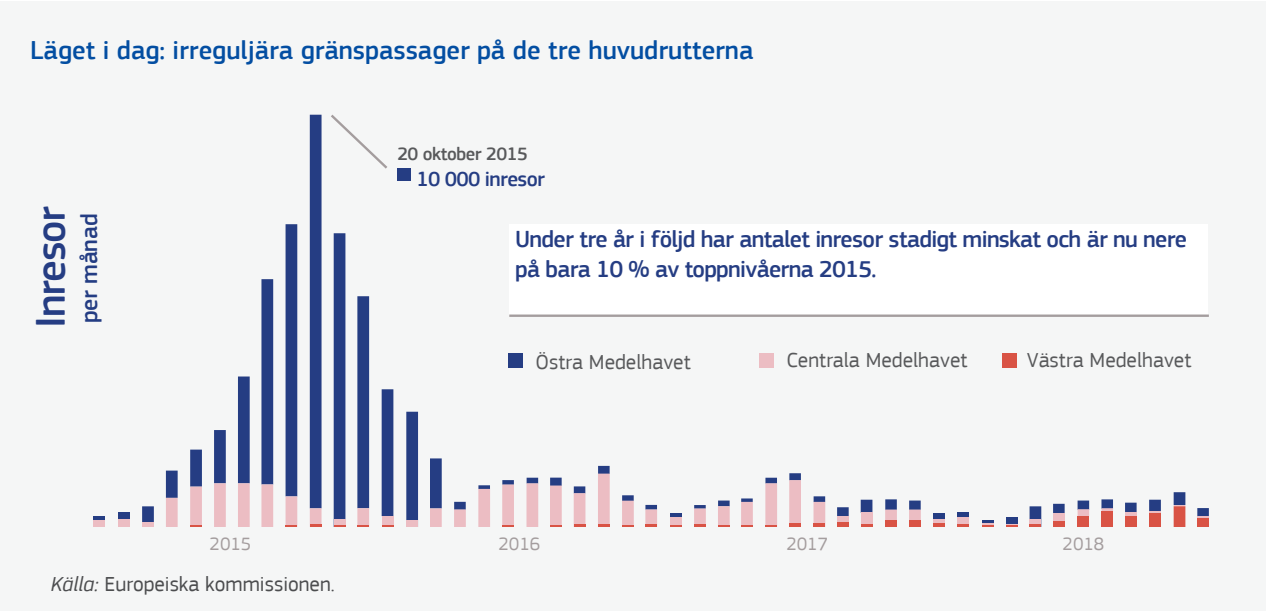
- Sedan november 2014 har EU ingått och börjat genomföra **nya, balanserade handelsavtal**, av vilka det ekonomiska partnerskapsavtalet med Japan – EU:s största bilaterala handelsavtal någonsin – och det övergripande avtalet om ekonomi och handel mellan EU och Kanada är särskilt värda att uppmärksammas. Handelsavtal med 13 andra länder har också trätt i kraft. Under samma period slutförde EU handelsavtal med länderna i östra och västra Afrika, Singapore, Vietnam och Mexiko, inledde nya förhandlingar med Australien, Chile, Mexiko, Nya Zeeland och Tunisien och fortsätter att förhandla med Mercosur, Indonesien och med Kina[8] om ett övergripande investeringsavtal. Den ökade öppenheten i förhandlingarna som infördes av Junckerkommissionen visade sig vara avgörande för deras framgång.

- För att säkerställa lika villkor för alla i den globala handeln har **de handelspolitiska skyddsåtgärderna** moderniserats. De gör det nu möjligt för EU att på ett effektivt sätt bemöta illojala affärsmetoder. Den nya **samarbetsmekanismen för granskning av utländska direktinvesteringar** hjälper oss att identifiera fall där utländska investeringar hotar vår säkerhet. Endast tre av 17 förslag på handelsområdet väntar på att antas (skydd mot exterritoriell lagstiftning, kontroll av export av produkter med dubbla användningsområden och internationell offentlig upphandling).

[8] Gemensamt meddelande från kommissionen och unionens höga representant för utrikes frågor och säkerhetspolitik *EU-Kina – strategiska utsikter*, JOIN (2019) 5 final, 12.3.2019.

- För att skydda medborgarnas grundläggande rätt till personlig integritet har EU fastställt globala standarder med den **allmänna dataskyddsförordningen**. För att förbättra EU-medborgarnas säkerhet på nätet och i verkligheten samarbetar EU-länderna nu mot **bedrägerier och förfalskning som rör andra betalningsmedel än kontanter**. Genom **cybersäkerhetsakten** infördes europeiska certifikat för uppkopplade produkter och tjänster. **Nya regler om bekämpning av terrorism, passageraruppgifter för flygresor, ingredienser i bombtillverkning och skjutvapen** bidrar till att förebygga terrorism och brottsliga handlingar. Den nya **europeiska åklagarmyndigheten**, som håller på att inrättas med 22 medlemsstater, kommer att utreda brott som involverar EU-medel eller gränsöverskridande momsbedrägerier.

- EU:s åtgärder i fråga om migration har särskilt under trycket från 2015 års kris gett **konkreta resultat**, även om dessa inte har varit okontroversiella. Ökat samarbete med ursprungs- och transitländer genom partnerskapsramen har hjälpt EU att säkra nya återtagandearrangemang och hjälper tredjeländer att ta itu med de bakomliggande orsakerna till migration. **Uttalandet från EU och Turkiet** och anslaget på 6 miljarder euro till **EU:s facilitet för flyktingar i Turkiet** stöder Turkiet som värd för nästan fyra miljoner flyktingar. EU:s samarbete med Turkiet har också bidragit till att minska de irreguljära och osäkra gränsövergångarna till EU och minska antalet dödsfall till sjöss. I dag har **antalet irreguljära inresor återgått till nivåerna före krisen**. Antalet inresor i centrala Medelhavet har minskat med 80 % jämfört med 2016 och med 90 % i östra Medelhavsområdet jämfört med toppen under 2015. EU:s insatser har bidragit till att rädda 730 000 liv sedan 2015. Tack vare **EU:s vidarebosättningsprogram** har över 50 000 av de mest sårbara i Mellanöstern, Nordafrika och Afrika söder om Sahara beviljats skydd i EU sedan 2015. Enligt den EU-mekanism för omplacering i nödsituationer som inrättades av rådet 2015 har nästan 35 000 asylsökande – alla de som är berättigade – omplacerats från Italien och Grekland till andra EU-medlemsstater. **EU:s förvaltningsfond för Afrika** — med medel på 4,2 miljarder euro — bidrar till att ta itu med de bakomliggande orsakerna till tvångsförflyttningar och irreguljär migration och bidrar till en bättre migrationshantering.

- Genom att inrätta en **europeisk gräns- och kustbevakning** och utöka dess kapacitet till 5 000 tjänstemän senast 2021 och 10 000 allra senast 2027 har alla medlemsstater tagit ytterligare gemensamt ansvar för skyddet av EU:s yttre gränser. Dessutom har EU:s yttre gränser stärkts genom införandet av ett **in- och utresesystem** och ett **EU-system för reseuppgifter och resetillstånd**.

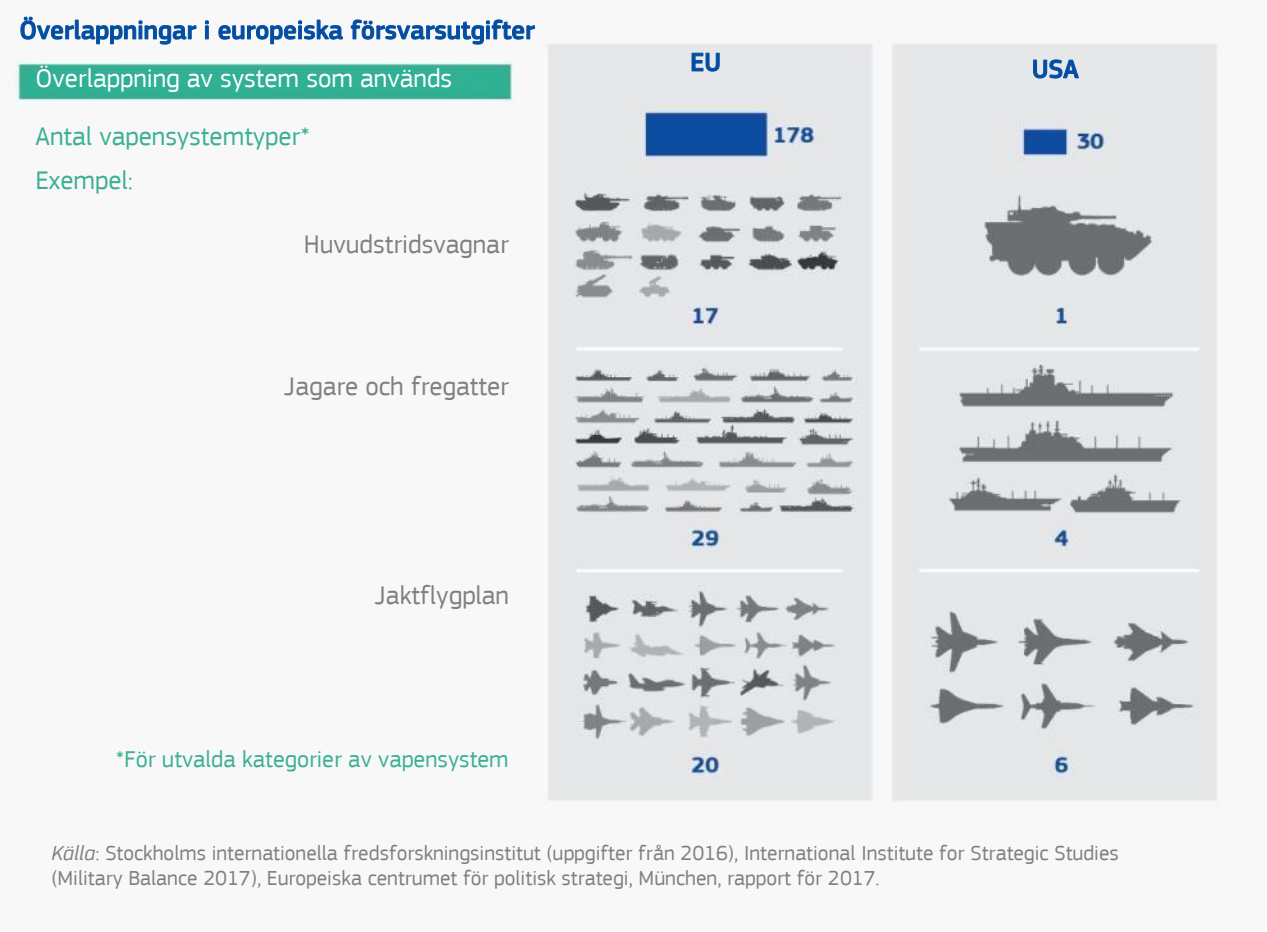
- Med **RescEU-programmet** inrättade EU ytterligare en reserv av resurser, däribland flygplan för brandbekämpning och helikoptrar för att hjälpa medlemsstaterna vid behov. Programmet ökar dessutom kraftigt det ekonomiska stödet (t.ex. för anpassnings-, reparations- och driftskostnader) för resurser som är registrerade i den europeiska civilskyddspoolen och bidrar till gränsöverskridande utbyte av information och kunskap om förebyggande av katastrofer. Det förbättrar också samordningen med Europeiska unionens solidaritetsfond, som har hjälpt människor i katastrofdrabbade regioner och betalat ut mer än 2 miljarder euro sedan november 2014.

- Trots omfattningen av utmaningarna i samband med migration och säkerhet har **Schengenområdet** för fri rörlighet för personer bevarats. I dag upprätthåller emellertid flera stater fortfarande tillfälliga kontroller vid de inre gränserna, vilket gör att Schengenområdets funktion på lång sikt och dess fördelar för EU:s medborgare och ekonomi kan ifrågasättas. **Kommissionen efterlyser i sin färdplan Att återvända till Schengen**[9] från mars 2016 fortsatta beslutsamma insatser från medlemsstaternas sida för att stärka det ömsesidiga förtroendet och återgå till en situation med öppna inre gränser i hela EU.

- EU har blivit en starkare global aktör. Unionen har framför allt stärkt sitt partnerskap med Afrika genom **alliansen mellan Afrika och Europa för hållbara investeringar och arbetstillfällen** från 2018. Genom att mobilisera 44 miljarder euro i investeringar till och med 2020 ger EU:s **yttre investeringsplan** konkreta resultat i Afrika och grannländerna till stöd för reformer, investeringar i infrastruktur och finansiering för små och medelstora företag. EU har också förnyat sina ansträngningar för att skapa stabilitet i sitt grannskap. Genom sin robusta och trovärdiga utvidgningspolitik exporterar EU stabilitet och främjar politisk, ekonomisk och social omvandling på **västra Balkan**. EU har gett nya impulser åt denna agenda genom strategin för västra Balkan från 2018.

- Sedan 2014 har EU, med hjälp av Jean-Claude Junckers prioritering av försvar i sitt politiska program, gjort unika framsteg när det gäller säkerhet och försvar. Det **permanenta strukturerade samarbetet**, som samlar 25 medlemsstater för att fördjupa försvarssamarbetet inom unionens ramar, kommer att vara en drivkraft för ytterligare framsteg. Den nyligen överenskomna **europeiska försvarsfonden**, liksom dess föregångare, främjar en stark, innovativ och effektiv försvarsindustri och ökar EU:s autonomi.

[9] Kommissionens meddelande *Att återvända till Schengen – en färdplan*, COM(2016) 120 final, 4.3.2016.

- Som en del av ansträngningarna för att göra EU:s politiska beslutsfattande mer transparent och ansvarstagande reformerades det **europeiska medborgarinitiativet** för att göra det mer användarvänligt. Processen har förenklats och en samarbetsplattform erbjuder nu praktiskt stöd till organisatörerna. Detta har bidragit till 14 % fler initiativ som registrerats och till 80 % färre initiativ som inte registrerats av den här kommissionen jämfört med den föregående kommissionen[10].

- Under denna mandatperiod avvisade rådet inte något förslag från kommissionen, medan **Europaparlamentet formellt avvisade två förslag**. Det första avslaget gällde nya regler för genetiskt modifierade organismer som skulle ha gjort det möjligt för enskilda medlemsstater att förbjuda genetiskt modifierade livsmedel och foder inom sina territorier. Det andra förslaget syftade till att omfördela medel (t.ex. från regional utveckling, jordbruk och fiske) till unionens stöd för strukturella ekonomiska reformer. I vissa andra fall har arbetet i praktiken avstannat, även om förslaget inte avvisats formellt. Exempel på detta är en föreslagen reform för att öka insynen och ansvarsskyldigheten inför kommittéerna med nationella företrädare som övervakar kommissionens genomförandebefogenheter (det så kallade kommittéförfarandet, ett förslag som de facto blockerats i rådet) och det föreslagna europeiska elektroniska tjänstekortet (som Europaparlamentets berörda utskott motsätter sig, men där parlamentet aldrig har röstat i plenum).

[10] Under denna kommission registrerades 33 initiativ jämfört med 29 under den föregående kommissionen, medan endast 4 initiativ inte registrerades under denna kommission jämfört med 20 under den föregående kommissionen.

Att behålla sitt strategiska fokus i tider av utmaning och kris

Under de senaste fem åren har EU, utöver att genomföra sin strategiska agenda, tvingats hantera flera kriser. Detta krävde **nya former av styrning och förvaltning på EU-nivå**. Kommissionen förutsåg detta behov genom att i november 2014 i grunden förändra sin egen struktur och genom att strategiskt fokusera på färre prioriteringar och färre lagstiftningsförslag. Genom att ge vice ordförande i uppdrag att driva projektgrupper på specifika politikområden med anknytning till de tio politiska prioriteringarna, och genom att inrätta särskilda kommissionsavdelningar och arbetsgrupper för nya utmaningar, har Jean-Claude Juncker gjort det möjligt för kommissionen att genomföra EU:s strategiska agenda på ett effektivt och begripligt sätt. Han gjorde detta genom att bryta ned skiljeväggarna mellan olika politikområden och genom att främja ett bredare, mer övergripande politiskt perspektiv.

Att förhindra ”Grexit”: Under de första månaderna av sitt mandat tvingades Junckerkommissionen ta itu med en ny kris när Grekland misslyckades med att slutföra sitt andra program och risken för en ”Grexit” var överhängande i flera veckor. Under hela första halvåret 2015 höll Jean-Claude Juncker, hans vice ordförande med ansvar för euron och dialogen mellan arbetsmarknadens parter och hans kommissionär för ekonomiska och finanspolitiska frågor, kontinuerliga förhandlingar med den nya grekiska regeringen, euroländerna, Europeiska stabilitetsmekanismen, Europeiska centralbanken och Internationella valutafonden, för att bana väg för ett nytt stabilitetsstödprogram. Detta beslutades vid eurotoppmötet den 12–13 juli 2015. För första gången lämnade kommissionen in programmet för en förhandsbedömning av de sociala konsekvenserna. Kommissionen utformade också en plan för att hjälpa Grekland att stabilisera sin ekonomi och maximera användningen av EU-medel för att främja sysselsättning, tillväxt och investeringar. EU mobiliserade upp till 35 miljarder euro för Grekland inom ramen för olika finansieringsprogram för perioden 2014–2020, vilket ledde till en beräknad BNP-ökning på 2 % i Grekland. Genom sin nya stödtjänst för strukturreformer, som inrättades 2015, tillhandahöll och samordnade kommissionen ett omfattande tekniskt stöd för att hjälpa Grekland att bygga upp det nödvändiga administrativa stödet för sina reformer. Vid en kritisk tidpunkt i juli 2015 bidrog kommissionen genom ett kortfristigt lån till att mobilisera 7 miljarder euro i bryggfinansiering från den europeiska finansiella stabiliseringsmekanismen, vilket i praktiken hindrade Grekland från att av misstag falla ut ur euroområdet. I augusti 2018 kom Grekland framgångsrikt ut på andra sidan av ett det treåriga stabilitetsstödprogrammet, som hade gett sammanlagt 61,9 miljarder euro i lån på grundval av genomförandet av ett omfattande och aldrig tidigare skådat reformprogram. Nu måste takten i reformarbetet bibehållas. Det grekiska folkets insatser, kommissionens stöd och solidariteten från de övriga 18 medlemsstater i euroområdet gjorde dock en gång för alla slut på alla Grexit-spekulationer.

Migration: Under 2015 inträffade den allvarligaste flyktingkrisen sedan andra världskriget, med omedelbara och långtgående konsekvenser för EU. Inför denna utmaning utsåg ordförande Jean-Claude Juncker för första gången en kommissionsledamot med ansvar för migration. Han gav också sin förste vice ordförande i uppdrag att samordna det arbete som krävdes, både internt och externt, med deltagande av alla kommissionsledamöter och generaldirektörer. I nära samarbete med Jean-Claude Juncker underlättade detta ett enhetligt genomförande av uttalandet från EU och Turkiet och förberedelserna för de relaterade toppmötena mellan EU och Turkiet. Sedan den europeiska migrationsagendan från 2015 har EU tagit avgörande steg på tre viktiga områden: arbetet med partner utanför unionen, skyddet av våra yttre gränser och arbetet inom unionen. EU ökade sin operativa kapacitet att hjälpa medlemsstaterna att hantera migration. Detta inkluderade en förstärkning av dess byråer och

ett snabbt och effektivt operativt och ekonomiskt stöd till medlemsstater under press, särskilt Grekland och Italien.

Handelsspänningar: I en värld med ökade spänningar i handeln har Junckerkommissionen sedan 2017 vidtagit ett antal åtgärder för att stärka legitimiteten och inkluderingen i hur handelsavtal förhandlas fram och antas. Alla förhandlingstexter – inklusive rekommendationer till nya förhandlingsmandat, utkast till förhandlingsdirektiv, förhandlingstexter, rapporter och resultaten av pågående förhandlingar – offentliggörs. Kommissionen skapade en rådgivande grupp för handelsavtal som gör det möjligt för kommissionen att samverka med det civila samhället och lättare få in olika synpunkter och insikter från en bred och balanserad grupp av berörda parter, bl.a. fackföreningar, arbetsgivarförbund, konsumentgrupper och andra icke-statliga organisationer. Kommissionen har också infört en ny strategi för sina bilaterala handels- och investeringsavtal. Förhandlingar om handelsavtal omfattar områden där EU har exklusiv behörighet, medan förhandlingar om avtal om investeringsskydd gäller både områden där EU har exklusiv behörighet och områden där EU delar behörighet med medlemsstaterna. Det ekonomiska partnerskapsavtalet med Japan var det första som framgångsrikt följde denna nya strategi.

Den 25 juli 2018 enades ordförande Jean-Claude Juncker och president Donald Trump om att inleda en ny fas av nära vänskap och starka handelsförbindelser mellan Förenta staterna och EU. De enades om ett gemensamt uttalande från EU och Förenta staterna för att förhindra en upptrappning av spänningar i handeln och fastställa en positiv transatlantisk handelsagenda. De beslutade att omedelbart inrätta en verkställande arbetsgrupp med deras närmaste rådgivare för att föra denna gemensamma agenda framåt. Inom kommissionen stöds gruppens arbete av alla kommissionens avdelningar och samordnas av generalsekretariatet. Som ett direkt resultat har inga nya tullar införts hittills, och EU och Förenta staterna arbetar för att avskaffa alla befintliga industritullar och förbättra samarbetet. I april 2019 gav rådet kommissionen mandat att förhandla fram ett avtal om industritullar och ett avtal om bedömning av överensstämmelse med Förenta staterna, och därmed genomföra Juncker-Trump-uttalandet.

Säkerhet: I efterdyningarna av de fruktansvärda terroristattackerna i Paris 2015 antog kommissionen den europeiska säkerhetsagendan som en vägledning för EU:s svar på den komplexa och snabbt föränderliga säkerhetsmiljön. Genom att utse en kommissionsledamot med ansvar för säkerhetsunionen, med befogenhet att samordna arbetet med säkerhet inom alla politikområden med stöd av en särskild arbetsgrupp bestående av experter från alla berörda avdelningar inom kommissionen, säkerställde Jean-Claude Juncker en enhetlig, effektiv och övergripande strategi. De olika åtgärder som antagits syftar till att ta itu med de gränsöverskridande utmaningarna i samband med terrorism och organiserad brottslighet genom att förbättra informationsutbytet, stärka cybersäkerheten och det operativa samarbetet mellan brottsbekämpande myndigheter och med EU-organ. De nya åtgärderna har också gett de nationella brottsbekämpande myndigheterna de verktyg som krävs för att effektivt bekämpa terrorism, gränsöverskridande brottslighet och it-brottslighet, och har stärkt EU:s förmåga att stå emot dessa hot.

Brexit: I januari 2013 meddelade dåvarande premiärminister David Cameron sin avsikt att anordna en folkomröstning om det brittiska medlemskapet i Europeiska unionen. Efter Förenade kungarikets begäran om en ”ny överenskommelse”, som lades fram i november 2015, inrättade Jean-Claude Juncker en arbetsgrupp under ledning av Jonathan Faull, en erfaren generaldirektör, om strategiska frågor i samband med den brittiska folkomröstningen. På EU:s vägnar utarbetade gruppen nya arrangemang för det brittiska medlemskapet. I

februari 2016 ledde detta till en ny uppsättning arrangemang som svar på Förenade kungarikets farhågor, och som inbegrep ett rättsligt bindande beslut av EU:s stats- och regeringschefer, församlade i Europeiska rådet[11]. Alla medlemsstater i EU-27 stödde enhälligt dessa nya arrangemang, liksom Förenade kungariket. Trots dessa ansträngningar röstade 51,9 % den 23 juni 2016 för att lämna EU mot 48,1 % för att fortsätta att vara medlem i EU.

Efter folkomröstningen inrättade Jean-Claude Juncker omedelbart en särskild arbetsgrupp för artikel 50 för att förbereda de förväntade förhandlingarna med Förenade kungariket om landets utträde ur Europeiska unionen. Han utsåg Michel Barnier, tidigare vice ordförande för kommissionen och f.d. fransk utrikesminister, till chef för denna arbetsgrupp och till chefsförhandlare. Rådet utsåg snabbt kommissionen till EU:s förhandlare. Förhandlingarna inleddes dock först i juni 2017, eftersom Förenade kungariket först i mars 2017 formellt meddelade sin avsikt att lämna unionen i enlighet med artikel 50 i fördraget om Europeiska unionen. Detta följdes snart av ett allmänt val. Ett avtal som säkerställer Förenade kungarikets utträde under ordnade former förhandlades därefter fram tillsammans med en politisk förklaring om ett ambitiöst, brett, djupgående och flexibelt partnerskap. Kommissionen såg till att förhandlingarna genomfördes med full insyn och i nära samarbete med EU-27-medlemsstaterna och Europaparlamentet. Både avtalet om utträde och den politiska förklaringen om de framtida förbindelserna mellan EU och Förenade kungariket fick enhälligt stöd av alla EU:s 27 medlemsstater samt den brittiska regeringen. Parallellt med förhandlingarna förberedde kommissionen också, med början i december 2017, ett scenario utan överenskommelse. En särskild ”brexitberedskapsgrupp” inrättades vid dess generalsekretariat och utarbetade mer än 90 tillkännagivanden för berörda parter och 19 lagstiftningsförslag för att se till att EU-27 var väl förberett på ett oönskat, men möjligt, oordnat brittiska utträde ur EU.

Sammanlagt tillbringade kommissionen fyra månader i förhandlingar om nya arrangemang med premiärminister David Cameron och 18 månader i förhandlingar om utträdesavtalet och den politiska förklaringen med premiärminister Theresa May. Inrättandet av specialiserade team inom kommissionen för att hantera frågor som rörde Förenade kungariket säkerställde att dessa förhandlingar inte överskuggade arbetet med EU:s positiva agenda. Detta gjorde det möjligt för kommissionen att fullt ut inrikta sig på att genomföra EU:s strategiska agenda utan störningar från volatiliteten i brexitförhandlingarna. Europeiska rådet gav sitt fulla stöd till denna strategi. I enlighet med punkt 27 i riktlinjerna för brexitförhandlingarna, som antogs av Europeiska rådet (artikel 50) den 29 april 2017: ”Europeiska rådet står fast vid sitt åtagande att med ambition driva på de prioriteringar som unionen har ställt upp för sitt arbete. Förhandlingarna med Förenade kungariket kommer att hållas åtskilda från unionens pågående verksamhet och får inte störa dess utveckling.”

I.2 Utmaningar för EU i ett globalt sammanhang

Vi lever i en tid av förändringar. Globalt går vi mot ett multipolärt system som måste ta hänsyn till olika intressen och ambitioner. Ekonomiskt sett står vi inför ett större tryck på allt knappare resurser och en exponentiellt ökande internationell konkurrens. Detta är kopplat till allas rättmätiga förhoppningar om att få del av det framtida välståndet. På det tekniska planet håller vi på att övergå till ett paradigm där människans kapacitet allt mer kommer att förstärkas av maskiner.

[11] *En ny överenskommelse för Förenade kungariket inom Europeiska unionen*, EUT C 69 I, 23.2.2016, s. 1. Europeiska rådet enades i februari 2016 om att arrangemangen i den nya överenskommelsen skulle upphöra att existera om resultatet av den brittiska folkomröstningen skulle innebära att landet lämnade EU.

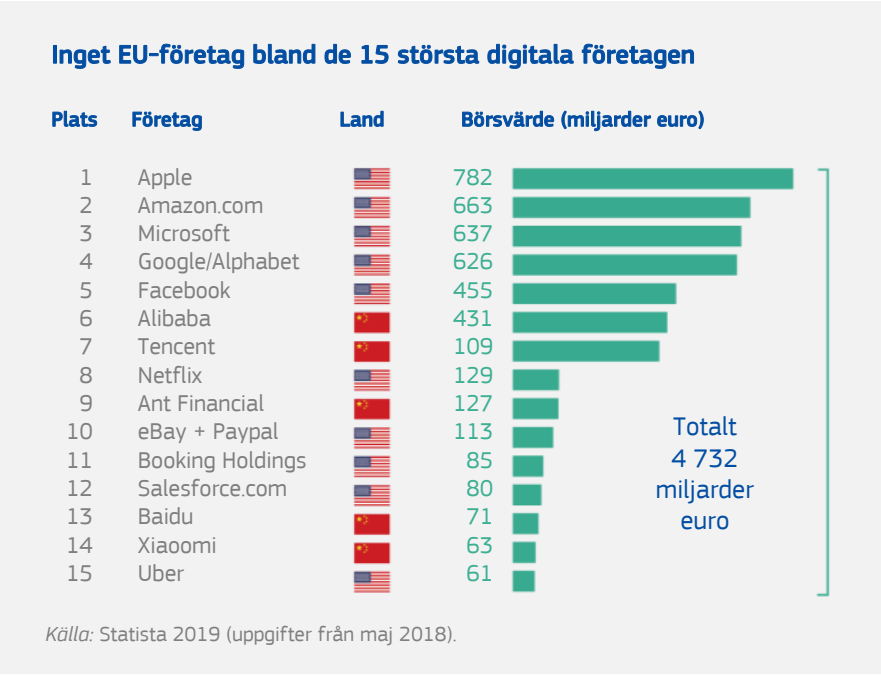
Förändrade ekonomier och arbetsliv, förändrade klimat och skiftande geopolitik formar redan vår union och kommer att vara viktiga drivkrafter för vår framtid. Dessa överväganden måste stå i förgrunden när EU:s ledare fattar beslut, mot bakgrund av resultatet av valet till Europaparlamentet, om vår ambitionsnivå och våra prioriteringar för de kommande fem åren och därefter.

Av de många utmaningar som kommer att påverka EU på medellång och lång sikt utmärker sig fyra utvecklingstendenser. Hur vi förutser och förbereder oss för dem kommer att avgöra om vi kan omvandla dem från utmaningar till möjligheter.

Digitalisering

Digitalisering och ny teknik kommer att revolutionera vårt sätt att leva och arbeta. Nya möjligheter kommer att uppstå, särskilt på områdena hälsa, mobilitet, industri och vetenskap. De har stor potential för EU:s framtida konkurrenskraft och tillväxt. Samtidigt medför digitaliseringen risker, särskilt för ökade klyftor i digital kompetens och fördjupade sociala och regionala klyftor inom EU.

Mängden data ökar snabbare än behandlingskapaciteten, vilket gör artificiell intelligens allt viktigare för att tolka och utnyttja dataflöden. EU befinner sig i en global konkurrenssituation för att kontrollera både teknik och data. Tekniskt avancerade företag, särskilt från Förenta staterna och Kina, har snabbt blivit världens största företag och formar nya globala värdekedjor. Deras produkter och tjänster håller på att omdefiniera EU-medborgarnas sätt att leva, arbeta och konsumera.

EU har ingen brist på innovativa digitala affärsidéer, men få av våra innovativa europeiska företag ökar och expanderar i EU eller formar dessa globala marknader. Ambitionsnivån hos andra viktiga aktörer, som ofta drar fördel av statligt stöd, lägre standarder eller lägre skattesatser, utgör en risk för EU:s inflytande på den globala tekniska utvecklingen. De utmanar också våra värderingar, etiska principer och intressen i frågor som dataekonomi, säkerhet och integritet och undergräver säkerheten i den digitala leveranskedjan.

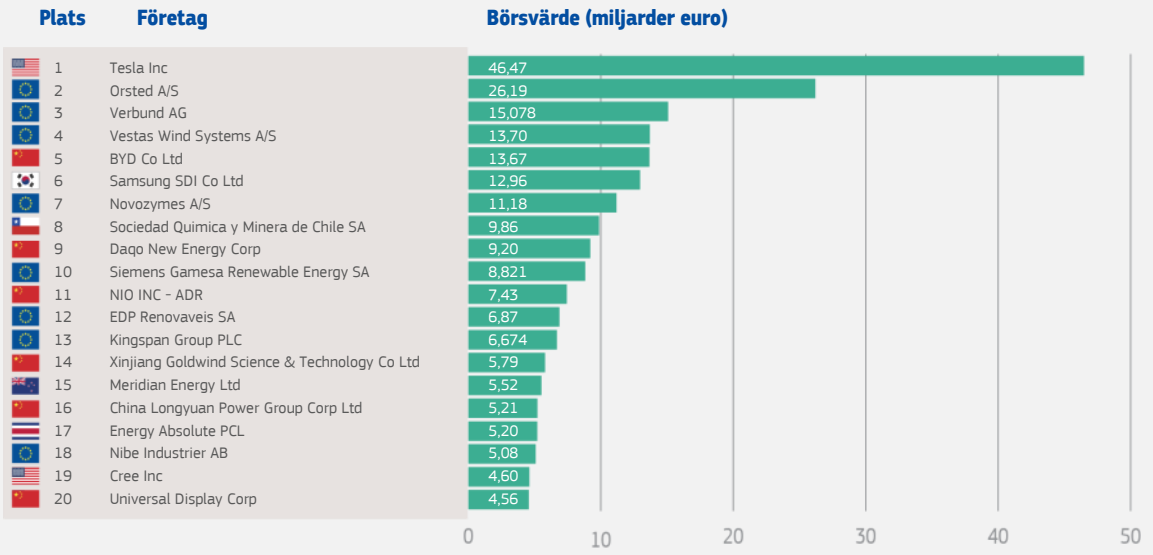
Klimatförändringar och miljö

Effekterna av klimatförändringarna blir alltmer synliga, med ökande risker för det globala välståndet och hållbarheten i vår levnadsstandard och säkerhet. Kravet på handling i EU och världen över växer i styrka dagligen, i takt med att effekterna av klimatförändringarna och de åtgärder som vidtas för att ta itu med den blir allt mer kännbara för alla i det dagliga livet. Detta kräver beslutsamma men rättvisa och väl avvägda politiska åtgärder.

För att ambitionerna i Parisavtalet ska kunna uppfyllas måste den globala övergången till ren energi påskyndas kraftigt. Stora investeringar kommer att krävas och finanssektorn måste göra sin del. Det kan dock inte finnas någon större avkastning på investeringar än en ren planet, ett minskat beroende av importerad energi, en hållbar ekonomisk tillväxt och en ökad användning av rena energi- och effektivitetslösningar. Europeiska företag är bland världens ledande när det gäller ren teknik. Detta gör klimatförändringen inte bara till en utmaning, utan också till ett affärstillfälle om den hanteras på rätt sätt.

Europeiska företag är fortfarande väl representerade bland världens största företag inom ren teknik.

De största företagen enligt *New Energy Global Innovation Index* (NEX) efter börsvärde (februari 2019)

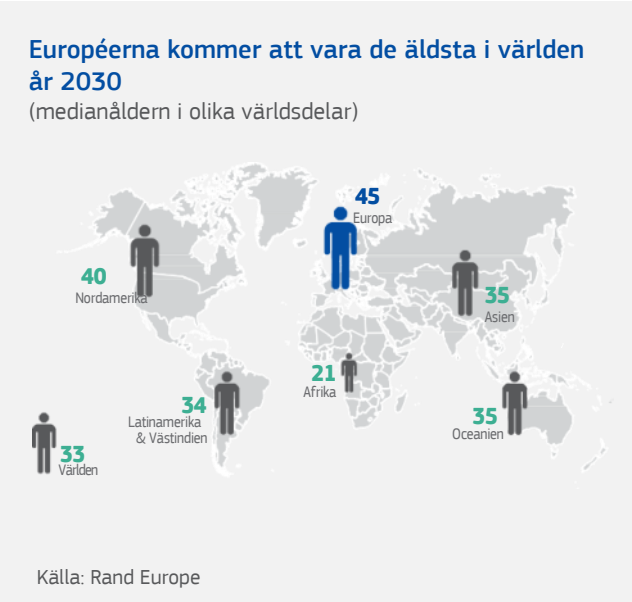

Källa: New Energy Global Innovation Index (NEX).

Klimatförändringarna medför också utmaningar och risker för den sociala jämlikheten som måste åtgärdas för att säkerställa en rättvis övergång för arbetstagare och medborgare, särskilt för kol- och koldioxidintensiva regioner. Övergången kommer att få globala ekonomiska, sociala och geopolitiska konsekvenser som påverkar partnerskapen och EU:s utrikespolitik.

Förutom klimatförändringarna och energipolitiken leder en utarmning av naturresurser utöver planetens begränsningar till en miljöförstöring som hotar vår förmåga att tillgodose kommande generationers behov. Överanvändningen av naturresurser hotar också vår ekonomi, som är beroende av råvaruimport. För att ta itu med klimat- och miljöproblemen måste vi också övergå till en cirkulär ekonomi, skydda ekosystem och biologisk mångfald, göra vårt livsmedelssystem hållbart och begränsa avskogningen.

Demografi och samhälle

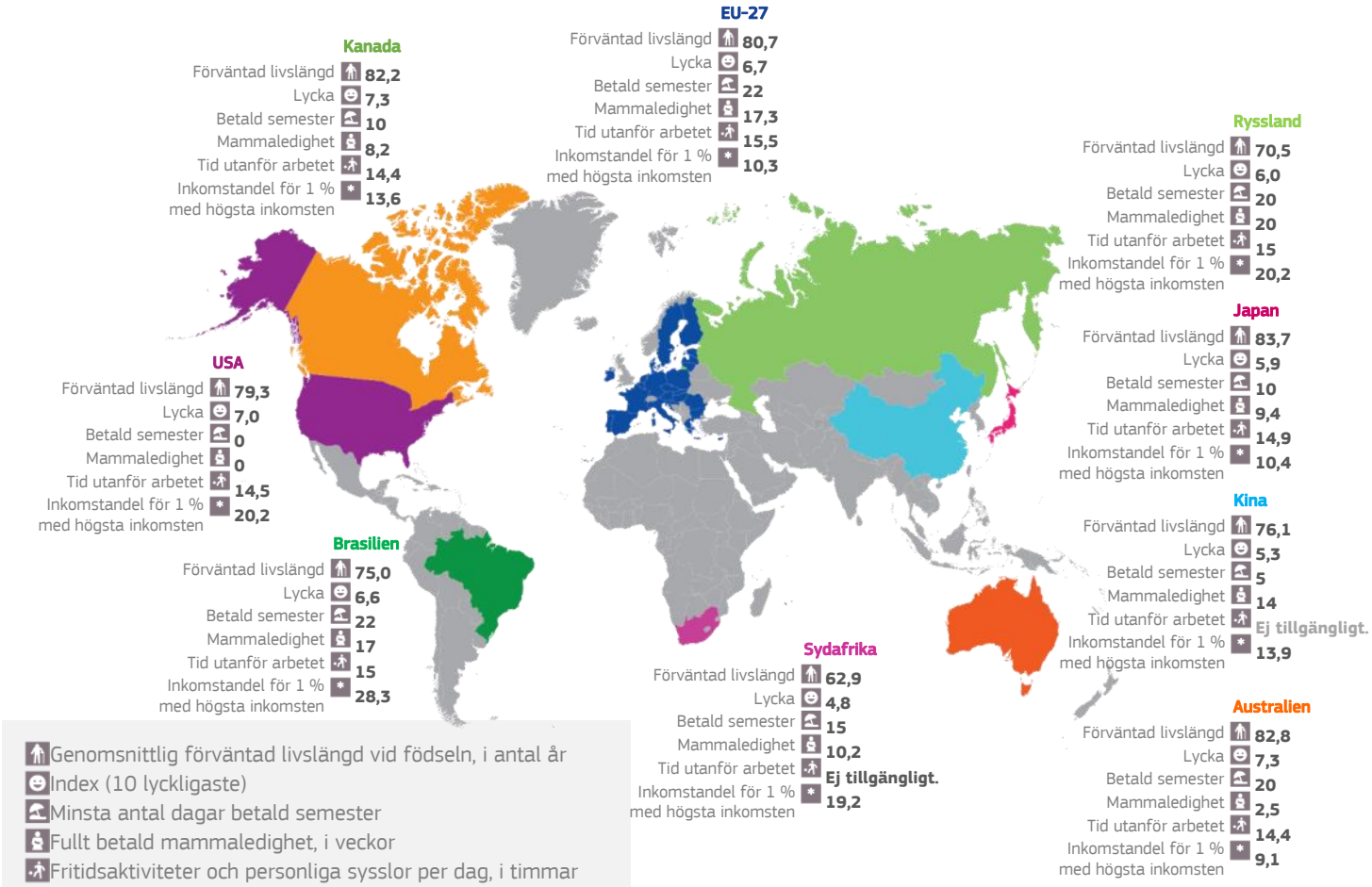
Effekterna av de demografiska förändringarna kommer att vara grundorsaken till några av de mest förutsägbara utmaningar som vår union och dess medlemsstater kommer att ställas inför på medellång sikt. Tack vare den höga livskvaliteten och det allmänna välbefinnandet fortsätter EU-medborgarnas förväntade livslängd att öka. År 2030 kommer EU att bli först att nå en medianålder på cirka 45 år. Även om en längre förväntad livslängd i sig är mycket positivt sätter den också press på hälso- och sjukvårdssystemen och välfärdssystemen, ger upphov till nya frågor när det gäller rättvisa mellan generationerna och kommer att ha en varaktig inverkan på våra samhällen som helhet.

Samtidigt kommer sannolikt ett totalt sett lägre födelsetal att få EU:s befolkning att minska senast 2050. Även om EU:s befolkning i dag utgör 6,7 % av världens befolkning, kommer den att stå för 6,1 % och 5,4 % av befolkningen år 2030 respektive 2050. En stark befolkningstillväxt i andra delar av världen, skillnader i välfärd och effekterna av klimatförändringar och konflikter kommer sannolikt att öka migrationstrycket ytterligare, från bl.a. Afrika.

EU är världsledande när det gäller livskvalitet

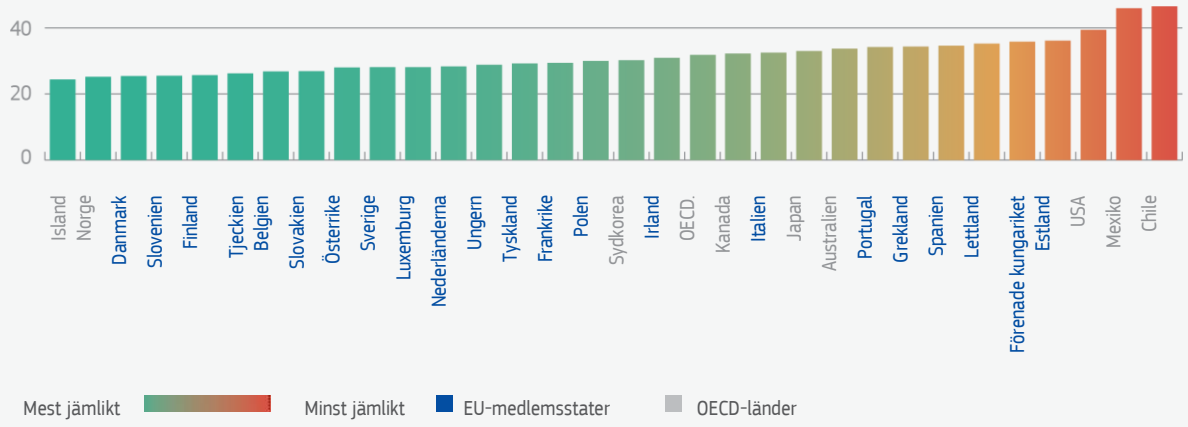
2016 eller senast tillgängliga uppgifter

- Genomsnittlig förväntad livslängd vid födseln, i antal år
- Index (10 lyckligaste)
- Minsta antal dagar betald semester
- Fullt betald mammaledighet, i veckor
- Fritidsaktiviteter och personliga sysslor per dag, i timmar
- Andel av nationella inkomsten för 1 % med högst inkomst

Källor: OECD, FN, Europeiska kommissionen, World Income Database

EU har de mest jämlika länderna i världen

Anmärkning: Diagrammet visar med hjälp av Gini-koefficienten hur inkomster fördelas mellan individer., där 0 innebär fullkomlig jämlikhet.

Källa: OECD, senaste tillgängliga uppgifter

Förbättrad välfärd och tillgång till högkvalitativ, inkluderande utbildning, omskolning, socialt skydd och offentliga tjänster är angelägna frågor för EU-medborgarna. Tillgång till energieffektiva bostäder till rimliga priser är en utmaning. Omkring 10 % av hushållen i EU spenderar över 40 % av sina inkomster på boendekostnader.

Skillnaderna i välfärd mellan medlemsstaterna minskar i allmänhet. EU leder överlägset i världen när det gäller framsteg för att minska ojämlikheter.

Samtidigt riskerar välfärdsskillnaderna att öka inom medlemsstaterna, särskilt mellan stadsområden och mer perifera landsbygdsområden. Den ekonomiska moderniseringen är visserligen utmanande, men den kommer att ge möjligheter till snabbare regional utveckling och nya arbetstillfällen. Tekniken och automatiseringen kommer att fortsätta att genomgripande förändra vårt sätt att arbeta, tillverka produkter och tillhandahålla tjänster. Många unga EU-medborgare kommer att arbeta inom yrken som inte finns i dag och de flesta arbetstagare kommer att behöva byta jobb och förnya sin kompetens flera gånger under sin karriär.

En alltmer multipolär värld

EU och resten av världen står inför ett alltmer komplext och instabilt säkerhetsläge. Nya makter söker sin plats på den globala arenan, samtidigt som befintliga drar sig tillbaka eller till och med stör det regelbaserade internationella systemet. Den multilaterala, regelbaserade världsordningen står under stark press vid en tidpunkt då den behövs mer än någonsin.

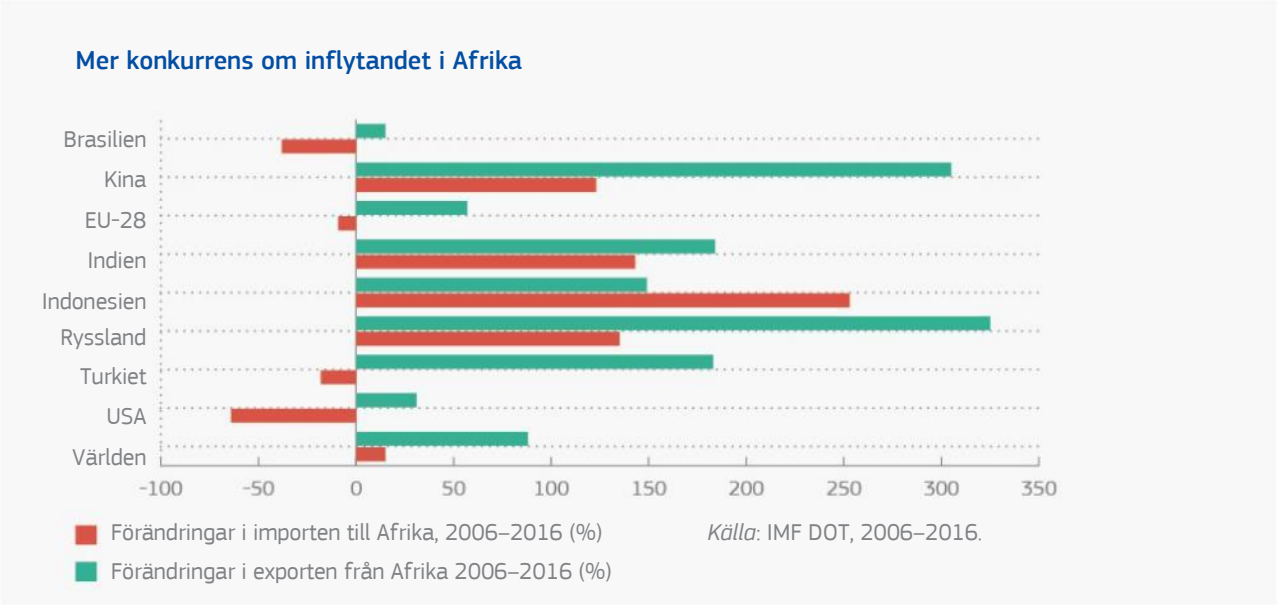
Under de senaste åren har Europeiska unionens **säkerhetsläge** förändrats dramatiskt. Många av dagens utmaningar när det gäller fred och säkerhet härrör från instabilitet i EU:s omedelbara grannskap och från nya former av hot.

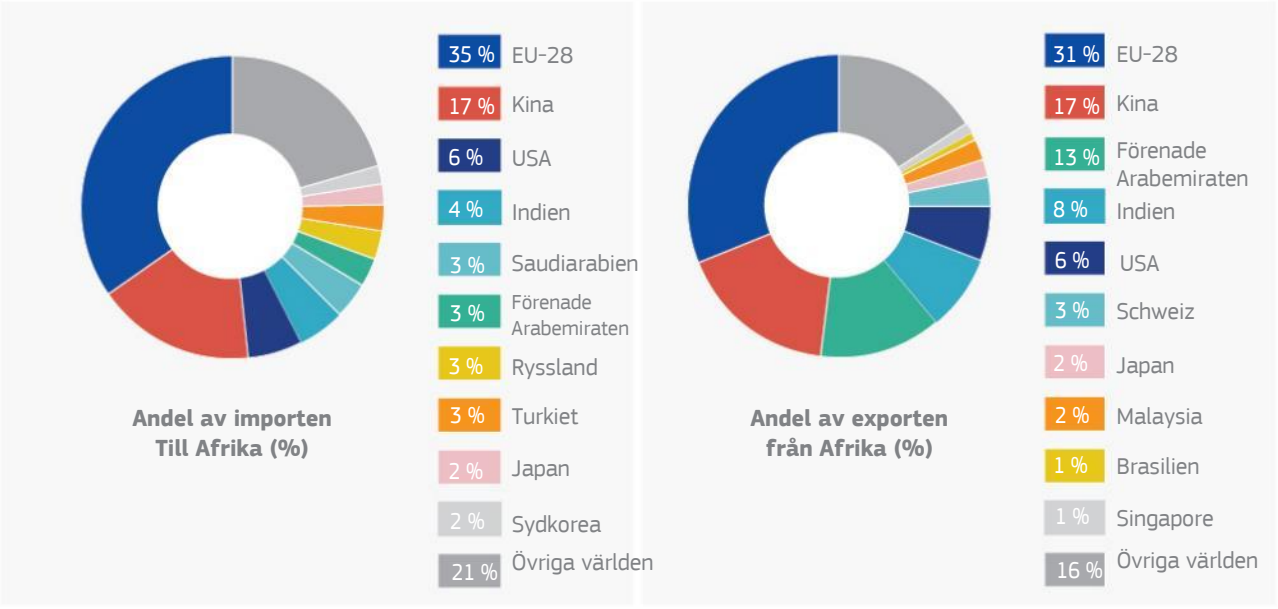
I och med spridningen av den digitala tekniken blir hybridhot och hot mot kritisk infrastruktur allt vanligare. Risken för skadlig cyberverksamhet och riktade desinformationskampanjer av utländska aktörer för att påverka allmänheten eller för att undergräva våra demokratier växer.

Det är inte troligt att terrorhotet kommer att försvinna inom den närmaste framtiden. Fler grupper, både hemma och utomlands, använder moderna kommunikationskanaler för att sprida radikala ideologier som splittrar våra samhällen och sprider instabilitet över hela världen. EU måste agera beslutsamt, både när det gäller att förebygga terrorism och när det gäller att stödja terrorns offer. Den senaste tidens attacker i Sri Lanka och Christchurch, Nya Zeeland, har visat på internets betydelse för att göra det möjligt för terroristorganisationer att radikalisera, rekrytera, underlätta och leda terroristverksamhet. Att snabbt upptäcka och avlägsna terroristinnehåll på nätet är avgörande och kan bara hanteras effektivt på europeisk och global nivå, och därför har kommissionen lagt fram förslag om detta.

Den ekonomiska konkurrensen ökar också i EU:s grannskap, i Afrika och över hela världen. I takt med att de primära resurserna blir allt knappare kommer konkurrensen om dessa resurser, i synnerhet färskvatten och livsmedel, sannolikt att öka och förstärka säkerhetshoten. Social och ekonomisk utsatthet runt om i världen, orsakad av nationella regeringars oförmåga eller ovilja att tillhandahålla grundläggande tjänster eller social jämlikhet, skapar ytterligare instabilitet och säkerhetshot. I detta snabbt föränderliga globala landskap har framför allt EU och Afrika mycket att vinna på ökade ekonomiska och politiska band. Eftersom andra globala aktörer ökar sitt fokus på kontinenten samarbetar EU med

Afrika på grundval av ett partnerskap mellan jämlikar och bör sträva efter att ytterligare öka investeringarna och handeln.

Samtidigt understryker den geopolitiska dynamiken EU:s roll som en pålitlig och stabil partner och som förespråkare av den multilaterala ordningen i allt fler länder. EU har till exempel spelat en avgörande roll för ingåendet och genomförandet av kärnteknikavtalet med Iran för att åstadkomma långsiktig stabilitet och välstånd i regionen. EU försvarade den regelbaserade världsordningen genom sitt kraftfulla svar på Rysslands annektering av Krim och destabilisering av östra Ukraina. EU har försökt skapa stabilitet, fred och säkerhet i Sahelregionen, Libyen och Afghanistan. EU gav sitt stöd till Förenta nationerna, inte minst genom att spela en ledande roll i de internationella klimatförhandlingarna som ledde fram till Parisavtalet och i FN:s Agenda 2030 för hållbar utveckling.

I.3 Politiska rekommendationer för nästa strategiska agenda

I mars 2017, inför Romfördragets 60-årsdag, offentliggjorde kommissionen sin vitbok om EU:s framtid[12]. I den beskrivs fem möjliga scenarier för EU:s framtid som en union med 27 medlemsstater. Detta var startpunkten för en bred debatt om EU:s framtid som nu kan inspirera de viktigaste politiska prioriteringarna i den strategiska agendan för 2019–2024. Kommissionen har starkt främjat medborgarnas deltagande, utvecklat nya former av medborgardialoger och medborgarsamråd, gjort debatten mer flexibel och interaktiv, fört ut den på nätet och nått ut till bredare och mer diversifierade målgrupper.

EU:s framtid – Tankar och scenarier för EU-27 fram till 2025
(från kommissionens vitbok om EU:s framtid, mars 2017)

Scenario 1: Fortsätta som förut. *Problemen tas upp vartefter de uppstår och ny lagstiftning införs efter behov. Beslut fattas i olika takt beroende på hur snabbt man når fram till en samsyn.*

Scenario 2: Enbart den inre marknaden. *Fokus ligger på att fördjupa den inre marknaden. EU-27 arbetar inte mer tillsammans än för närvarande på områden som migration, säkerhet eller försvar.*

Scenario 3: De som vill ha mer gör mer. *EU-27 fortsätter som vanligt men där vissa medlemsländer vill göra mer arbetar de tillsammans. Andra kan ansluta sig senare.*

Scenario 4: Göra mindre men göra det effektivare. *EU-27 fokuserar på ett begränsat antal prioriteringar där den agerar snabbt och har starka verktyg för genomförande och genomdrivande.*

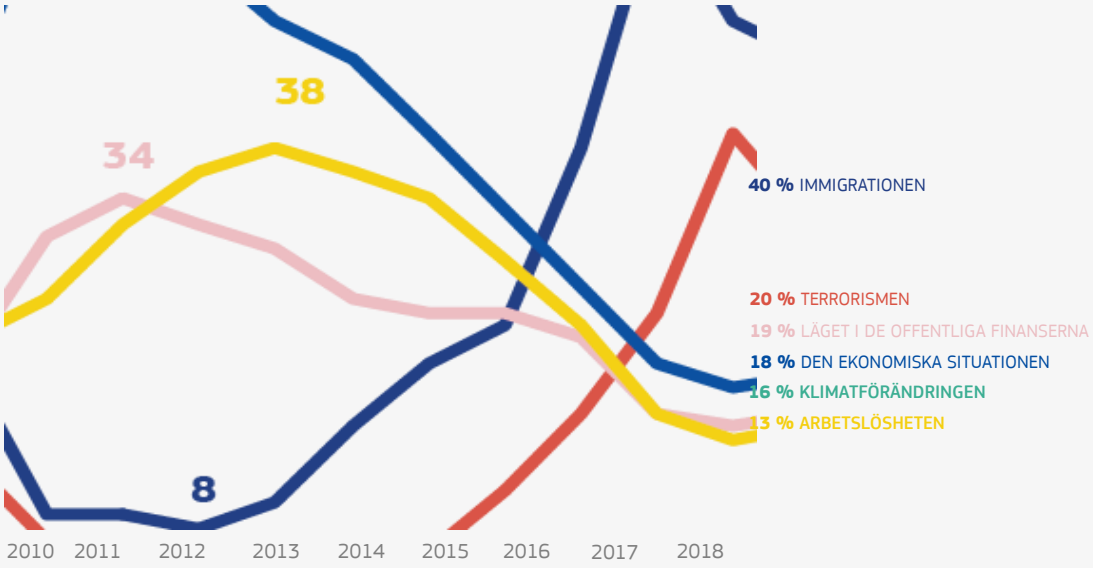
Scenario 5: Göra mycket mer tillsammans. *Medlemsstaterna beslutar att de endast kan ta itu med utmaningarna som en union av 27 länder och tilldelar mer makt och resurser till kollektivt beslutsfattande över hela linjen. Besluten fattas snabbare och genomdrivs snabbare.*

Hundratusentals medborgare av alla nationaliteter, åldrar, religioner och politiska övertygelser har deltagit i nästan 1 600 offentliga debatter i stadshus, universitet och på andra ställen i hela EU. Över 80 000 personer har också svarat på webbenkäten om EU:s framtid, som utarbetats av en medborgarpanel med 96 EU-medborgare.

Eurobarometerundersökningar bekräftar att **medborgarnas prioriteringar har förändrats under de senaste åren, mot bakgrund av nya utmaningar och det förändrade globala sammanhanget**.

[12] EU-kommissionens vitbok om EU:s framtid: Tankar och scenarier för EU-27 fram till 2025 (COM(2017) 2025, 1.3.2017. Vitboken följdes av sex diskussionsunderlag:
- diskussionsunderlag om EU:s sociala dimension, 26.4.2017 (utarbetat av vice ordförande Valdis Dombrovskis och kommissionsledamot Marianne Thyssen),
- diskussionsunderlag om hur vi bemöter globaliseringen, 10.5.2017 (utarbetat av förste vice ordförande Frans Timmermans och vice ordförande Jyrki Katainen),
- diskussionsunderlag om en fördjupad ekonomisk och monetär union, 31.5.2017 (utarbetat av vice ordförande Valdis Dombrovskis och kommissionsledamot Pierre Moscovici),
- diskussionsunderlag om det europeiska försvarets framtid, 7.6.2017 (framlagt av den höga representanten/vice ordföranden Federica Mogherini och vice ordförande Jyrki Katainen),
- diskussionsunderlag om framtiden för EU:s finanser, 28.6.2018 (framlagt av kommissionsledamöterna Günther Oettinger och Corina Crețu),
- diskussionsunderlaget om ett hållbart EU 2030, 30.1.2019 (utarbetat av förste vice ordförande Frans Timmermans och vice ordförande Jyrki Katainen).

Vilka är för tillfället de två viktigaste frågorna för EU, tycker du?
(Högst två svar från en lista med fjorton alternativ)

Anmärkning: Siffrorna anger andel av alla enkätdeltagare i EU. Endast de sex vanligaste svaren återges i diagrammet.

Källa: Eurobarometer hösten 2018.

Med utgångspunkt i de framsteg som EU har gjort under de senaste åren och medborgarnas åsikter, och mot bakgrund av resultatet av valet till Europaparlamentet, är EU:s strategiska agenda för 2019–2024 rätt tillfälle att ta itu med de utmaningar och möjligheter som EU står inför i dag, EU behöver nu nya, ambitiösa, realistiska och fokuserade mål för nästa mandatperiod. Allt vi gör bör bidra till att skapa hållbar utveckling för EU:s ekonomi, samhälle och miljö. För att göra vår union mer enad, starkare och mer demokratisk i en alltmer osäker värld bör framtida åtgärder, enligt kommissionens uppfattning, inriktas på fem områden. Kommissionen har också offentliggjort fyra meddelanden om hur vi kan stärka våra beslutsbefogenheter på viktiga politikområden[13].

Ett skyddande EU

Det europeiska projektet har skapat fred och välstånd i mer än sju decennier. Det europeiska sättet att tillhandahålla fred och säkerhet är en genomtänkt blandning av riktade civila och militära åtgärder: det är detta som gör EU till en sådan unik säkerhetsaktör i världen. Global fred kräver globala åtgärder och EU måste, som det mest framgångsrika fredsprojektet i historien, spela sin roll fullt ut. När så är möjligt måste vi bidra till att förebygga våldsamma konflikter. När detta inte är möjligt och när EU:s värderingar och intressen står på spel måste vi agera tidigt och beslutsamt genom en integrerad strategi.

[13] Kommissionens meddelanden *En starkare global aktör: effektivare beslutsfattande inom EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik*, COM(2018) 647, 12.9.2018, *Mot ett mer effektivt och demokratiskt beslutsfattande inom EU:s skattepolitik*, COM(2019) 8, 15.1.2019, *Effektivare beslutsfattande inom socialpolitiken: identifiering av områden för en övergång till omröstning med kvalificerad majoritet*, COM (2019) 186, 16.4.2019, *Ett mer effektivt och demokratiskt beslutsfattande inom EU:s energi- och klimatpolitik*, COM(2019) 177, 9.4.2019,

Vi bör fortsätta våra ansträngningar för att skapa en effektiv och verklig **europeisk säkerhetsunion**. Terrorism och säkerhet tillhör de viktigaste frågorna för EU:s medborgare. Med tanke på den allt mer gränsöverskridande hotbilden spelar EU en viktig roll när det gäller att förbättra den inre säkerheten. Vi måste använda de europeiska resurserna på ett mer effektivt sätt genom att slå samman dem för att förebygga och bekämpa terrorism, organiserad brottslighet, it-brottslighet och hybridhot. Medborgarnas säkerhet kan förbättras genom driftskompatibla informationssystem och en moderniserad rättslig ram för samarbete, såsom bättre tillgång till elektroniska bevis.

Vi bör också sträva efter en verklig **europeisk försvarsunion** och bygga vidare på de delar som har skapats under de senaste åren för att göra försvarssamarbetet inom EU till regel snarare än undantag. EU bör inrikta sig på områden där samarbete kan ge tydliga fördelar, till exempel inom försvarsindustrin och därtill relaterad forskning, it-försvar, militär mobilitet, hybridkrishantering och uppdrag och insatser utomlands. Detta kommer att göra det möjligt för Europa att ta ytterligare ansvar för sin egen säkerhet, förbättra sin strategiska autonomi och därigenom stärka Nato.

Vi måste vara mer proaktiva när det gäller att hantera **migration**. Detta kräver övergripande åtgärder på alla nivåer och en verklig EU-strategi som bygger på delat ansvar och solidaritet mellan medlemsstaterna. Ett välfungerande asylsystem är ett system som erkänner gemensamma behov och gemensamma skyldigheter så att EU kan uppfylla sina skyldigheter gentemot dem som verkligen behöver skydd, samtidigt som man snabbt återsänder dem som inte har rätt att stanna. Ett effektivt skydd av EU:s yttre gränser innebär en fullt fungerande europeisk gräns- och kustbevakning, som bör nå sitt mål om 10 000 europeiska gräns- och kustbevakningstjänstemän så snart som möjligt och allra senast 2027. EU måste fortsätta att främja en välbehövlig integrationspolitik på alla nivåer för att säkerställa inkluderande och sammanhållna samhällen. På samma sätt är hanteringen av migrationen nära kopplad till säkerställandet av att vi, genom tillförlitliga och förutsägbara regler, bevarar den stora framgång som den fria rörligheten inom Schengenområdet innebär. Vi måste också inse att en enhetlig strategi för laglig migration blir allt viktigare, eftersom lagliga vägar, inklusive vidarebosättning, minskar incitamentet att använda smugglingsvägar till Europa. Samarbetet med partnerländer är nödvändigt för att ta itu med de bakomliggande orsakerna till migration, hjälpa flyktingar, hantera blandade migrationsströmmar, bekämpa smuggling och se till att återvändande och återtagande fungerar. För att ge effektiv hjälp till människor i deras hemländer måste humanitärt bistånd, utvecklingsbistånd och politiska instrument samordnas, vilket redan förespråkats i EU:s globala strategi[14] som utarbetats av utrikesrepresentanten Federica Mogherini.

Ett konkurrenskraftigt EU

Vi måste inrikta **forskning och innovation** på de miljömässiga, sociala och ekonomiska övergångarna och de därmed sammanhängande samhälleliga utmaningarna. Vi måste också omsätta EU:s vetenskapliga styrka i ledarskap inom banbrytande och disruptiv innovation. Detta innebär EU-omfattande åtgärder med ambitiösa mål för frågor som påverkar oss dagligen, t.ex. kompetensutveckling, kampen mot cancer, skadliga utsläpp och havens tillstånd, inklusive plast. EU, medlemsstaterna och näringslivet bör gå samman för att investera i projekt och koncentrera finansiella resurser och kompetens på banbrytande forsknings- och innovationsprojekt som sträcker sig från forskning och innovation till

[14] *Delade visioner, gemensamma åtgärder: Ett starkare Europa. En global strategi för Europeiska unionens utrikes- och säkerhetspolitik,* juni 2016.

användning. Kommissionen föreslår att 100 miljarder euro anslås till forskning och innovation inom ramen för EU:s nästa budget. Medel från EU:s sammanhållningspolitiska fonder kommer att mobilisera liknande belopp som stöd för innovation i alla regioner i Europa. Användningen av dessa medel bör vara nära anpassad till vår industripolitik och till de reformer som fastställts inom ramen för den europeiska planeringsterminen för samordning av den ekonomiska politiken.

Vi måste investera i viktig europeisk digital kapacitet, så att EU kan bli världsledande i den digitala omvandlingen. Vi måste arbeta tillsammans för att **främja EU-tillverkad och människocentrerad artificiell intelligens**. Detta arbete bör vägledas av kommissionens strategi för artificiell intelligens[15] och den samordnade plan som utarbetats tillsammans med medlemsstaterna för att främja utvecklingen och användningen av artificiell intelligens i Europa. Gemensamma åtgärder krävs på fyra viktiga områden: ökade investeringar, tillgång till mer data, stöd till begåvningar och insatser för ökat förtroende. EU bör utveckla och främja människocentrerade och etiska strategier för teknik på både EU-nivå och internationell nivå. En starkare samordning är nödvändig för att EU ska kunna bli världsledande inom utveckling och spridning av etisk och säker artificiell intelligens med spjutspetskvalitet. Detta måste åtföljas av insatser för att bygga europeiska superdatorer i världsklass och it-strategisk kapacitet.

Vi måste förbereda vår tekniska och industriella framtid på ett mer strategiskt sätt. En **modern industripolitik** tillhandahåller den nödvändiga infrastrukturen, skapar incitament för innovation, underlättar införandet av ny teknik, främjar ett smart regelverk och stöder industrin i stort. Den bygger på den inre marknaden och fokuserar på strategiska värdekedjor[16], som tillverkning av hållbara batterier i Europa. Som en del av detta bör vi vara redo att vidta omedelbara åtgärder om interna eller externa konkurrenter snedvrider konkurrensen. EU bör utveckla nya verktyg för att hantera de snedvridande effekterna av utländskt statligt ägande och statligt stöd. Samtidigt är EU:s konkurrensregler fortfarande grunden för sund konkurrens till förmån för konsumenterna, valfrihet och innovation. För att ta hänsyn till ny teknisk utveckling, särskilt det ökade beroendet av datatillgång inom olika industrisektorer, är det viktigt att de förblir uppdaterade[17].

Vi måste uppgradera, modernisera och fullt ut genomföra den **inre marknaden** i alla dess aspekter, och avskaffa all konstgjord åtskillnad mellan traditionella fysiska marknader och digitala marknader. Vi måste beakta de många uppmaningarna från Europeiska rådet om att fullborda och fördjupa den inre marknaden, särskilt genom att ta itu med de svårare områdena, t.ex. tjänster som står för 70 % av vår BNP (och där vi halkar efter vissa konkurrenter i fråga om produktivitet). En fördjupad inre marknad, med en integrerad digital ekonomisk dimension baserad på dataskydd, kommer att göra det möjligt för företag att expandera och bedriva handel över gränserna. Nya konsumentskyddsbestämmelser som är anpassade till den digitala tidsåldern, ett förbättrat skydd för visselblåsare och ett effektivare genomdrivande kommer att stärka konsumenternas förtroende. Genomdrivandet av bestämmelserna på konkurrensområdet är avgörande för att stärka de europeiska företagens konkurrenskraft globalt genom att stimulera investeringar och strävan efter att förbättra

[15] Kommissionens meddelande *Artificiell intelligens för Europa*, COM(2018) 237 final, 25.4.2018.

[16] *EU Industrial Policy after Siemens-Alstom: Finding a new balance between openness and protection*, European Political Strategy Centre, 18.3.2019

[17] Se rapporten *Competition policy for the digital era*, 2019, som beställts av Margrethe Vestager, kommissionsledamot med ansvar för konkurrensfrågor.

affärsmodellerna. En modernisering av företagsbeskattningen och momsreglerna kommer att göra det möjligt för företagen att utnyttja den inre marknadens fulla potential.

Vi måste fortsätta att främja tillväxt och säkerställa hållbart välstånd genom att ytterligare fördjupa den **ekonomiska och monetära unionen**[18] och stärka strukturreformerna på nationell nivå. Eftersom nya medlemmar sannolikt kommer att ansluta sig till euroområdet under de kommande fem åren kommer euroområdet gradvis att växa till att bli hela unionens gemensamma valutaområde som avsett. Vi bör därför stärka banksystemet ytterligare och påskynda integrationen av våra kapitalmarknader. En fördjupad och likvid europeisk kapitalmarknad kommer att öka den privata riskdelningen, göra EU mer konkurrenskraftigt och motståndskraftigt och utgöra ryggraden i en starkare internationell roll för euron. Vi måste också göra ytterligare framsteg när det gäller konvergensen mellan medlemsstaternas ekonomiska politik, skattepolitik och socialpolitik. En förenkling av stabilitets- och tillväxtpakten skulle kunna förbättra öppenheten och efterlevnaden, samtidigt som en progressiv utveckling av en gemensam finanspolitisk inriktning för euroområdet[19] får stöd. För att fullborda vår ekonomiska och monetära union skulle en gradvis införd europeisk säker tillgång också vara ett gynnsamt stabiliserande verktyg. Det skulle kräva parallellt arbete med regleringen av statsskuldsexponeringar.

Vi måste i EU:s fleråriga budgetram införa **ett budgetinstrument för konvergens och konkurrenskraft i euroområdet**, som kommer att uppmuntra till reformer och investeringar, i enlighet med kommissionens förslag och som godkändes vid eurotoppmötet i december 2018. Senare, för att fullborda vår ekonomiska och monetära union, behöver vi också en stabiliseringsfunktion för att ytterligare stärka vår motståndskraft.

Vi måste fortsätta att stödja omvandlingen av den **europeiska arbetsmarknaden** och samtidigt säkerställa att den är rättvis. Arbetsförhållanden och arbetsmiljö måste förbättras ytterligare. Arbetskraftens rörlighet måste vara rättvis och väl hanterad, och befintliga regler bör genomföras på ett effektivt sätt. Vi måste hjälpa medlemsstaterna att anpassa sina utbildningssystem så att människor får den rätta kompetensen för dagens arbetsmarknad[20]. I ett åldrande samhälle och mot bakgrund av digitaliseringen, kommer säkerställandet av ett tillräckligt socialt skydd för alla människor i arbetslivet, investeringar i livslångt lärande, utbildning och kompetenshöjning för arbetskraften i EU och säkerställande av lika möjligheter att vara av avgörande betydelse.

Vi måste skapa ett **modernt och flexibelt regelverk för rörlighet och transport**, särskilt för automatiserad och uppkopplad rörlighet. Vi bör förbättra konnektiviteten i hela EU genom att fullborda det gemensamma europeiska transportområdet. EU bör ta ledningen när det gäller att utforma nya internationella standarder för säker, smart, hållbar, säker och motståndskraftig rörlighet. EU:s regler måste effektivt skydda våra transportsystem mot framväxande och föränderliga hot mot säker rörlighet, såsom cyberattacker. Vi måste minska transporternas miljö- och klimatpåverkan. Detta innebär att man snarast måste införa alternativa bränslen, och förbättra fordonsstandarderna för koldioxidutsläpp, föroreningar och buller. Vi bör också

[18] Genom fortsättning på den väg som fastställdes i de fem ordförandenas rapport *Färdigställandet av EU:s ekonomiska och monetära union*, som offentliggjordes i juni 2015.

[19] Ordförande Jean-Claude Juncker uppmanade i januari 2019 den europeiska finanspolitiska nämnden att utvärdera EU:s nuvarande finanspolitiska regler fram till slutet av juli 2019, särskilt hur dessa regler kan förenklas ytterligare.

[20] Kommissionens meddelande *Stärka den europeiska identiteten genom utbildning och kultur. Europeiska kommissionens bidrag till toppmötet i Göteborg den 17 november 2017*, COM(2017) 673 final, 14.11.2017.

sträva efter en verkligt cirkulär ekonomi och ta itu med de sociala konsekvenserna av övergången till renare och mer automatiserade transporter.

Ett rättvist EU

Vi måste fortsätta att **genomföra den europeiska pelaren för sociala rättigheter**, som proklamerades gemensamt av parlamentet, rådet och kommissionen i november 2017. Vi måste ta itu med ojämlikheter och sociala utmaningar mellan regioner och medlemsstater samt mellan olika delar av ekonomin. Ojämlikheterna är ofta orsaken till den upplevda bristen på möjligheter. Fokus bör inte enbart ligga på att skapa fler arbetstillfällen, utan på att skapa fler arbetstillfällen av hög kvalitet och tillgång till socialt skydd, samt att säkerställa lika tillgång till utbildning av hög kvalitet och livslångt lärande. Även andra idéer, såsom det gradvisa införandet av ett gemensamt system för arbetslöshetsåterförsäkring, bör övervägas.

Vi måste också samarbeta med medlemsstaterna för att uppnå **social inkludering och jämlikhet**, bland annat genom att ta itu med regionala skillnader, minoriteternas behov, jämställdhetsfrågor och den utmaning som en åldrande befolkning utgör. Ojämlikheter, både sociala och geografiska, har ofta visat sig vara en grogrund för en växande känsla av orättvisa. EU-institutionerna bör föregå med gott exempel, särskilt när det gäller jämställdhetsfrågor och när det gäller att främja lika möjligheter för alla.

Vi måste beslutsamt upprätthålla och främja de gemensamma värden och det ömsesidiga förtroende som EU bygger på. Dessa är riktmärken för vår politik och främjar en känsla av tillhörighet, med utgångspunkt i vår gemensamma kultur. Detta är särskilt relevant för **rättsstatsprincipen**, en förutsättning för demokrati och grundläggande rättigheter samt för en smidigt fungerande inre marknad och samarbete på området rättsliga och inrikes frågor. Vi måste ytterligare stärka vår gemensamma kapacitet att slå vakt om och upprätthålla rättsstatsprincipen. Detta måste göras genom att bygga upp en rättsstatskultur i hela EU, där vi åtar oss att ta itu med problem på ett effektivt sätt och förbättra våra verktyg för att göra detta.

Vi måste skydda våra **grundläggande rättigheter** i den digitala världen. Ny teknik innebär inte och får inte innebära nya värden. EU bör utvidga sitt ledarskap i fråga om dataskydd och integritet till att utgöra en modell för en värdebaserad dataekonomi. Ett robust regelverk bör på ett proaktivt sätt ta itu med de etiska och rättsliga frågorna kring artificiell intelligens. För den digitala omvandlingen krävs också höga standarder för cybersäkerhet och konsumentskydd.

Vi behöver en rättvis och modern **skattepolitik** som är anpassad till utmaningarna i den digitala ekonomin och säkerställer lika villkor för internetjättar, onlineplattformar för varor och lokala företag. Bekämpning av skatteundandragande, skattebedrägeri och skatteflykt kommer att kräva fördjupat samarbete på internationell nivå och mellan nationella skattemyndigheter.

Vi måste **stödja en högkvalitativ och tillgänglig hälso- och sjukvård till rimliga priser** genom den digitala omvandlingen av hälso- och sjukvårdssystemen. EU:s läkemedelsbestämmelser bör hålla jämna steg med den vetenskapliga utvecklingen, bekämpa antimikrobiell resistens, ta itu med läkemedelsbrist och förbättra tillgängligheten och tillgången till behandling till rimliga priser. EU bör stödja medlemsstaterna i deras ansträngningar att göra sina hälso- och sjukvårdssystem effektiva, tillgängliga och motståndskraftiga, bland annat genom den digitala omvandlingen av hälso- och sjukvårdssystemen. Problemet med så kallade vårdöknar, med ett minskat antal

högkompetent vårdpersonal i flera EU-regioner, måste också hanteras. I dessa regioner äventyras tillgången till grundläggande hälso- och sjukvård.

Vi måste stödja tillgången till **energieffektiva bostäder av hög kvalitet till rimliga priser** för alla i EU, genom att stödja medlemsstaterna i deras arbete med att säkerställa fungerande bostadsmarknader och ett tillräckligt utbud av subventionerade bostäder.

Ett hållbart EU

Vi måste ägna särskild uppmärksamhet åt genomförandet av alla våra hållbarhetsmål, både inom EU och globalt, i linje med FN:s **Agenda 2030 för hållbar utveckling**. För att uppnå dessa mål måste vi modernisera vår ekonomi och ta till oss hållbara konsumtions- och produktionsmönster, korrigera obalanserna i vårt livsmedelssystem och se till vi färdas, producerar och använder energi och utformar våra byggnader på ett hållbart sätt. Vi måste göra detta på ett socialt rättvist sätt och inte lämna någon på efterkälken i övergången. Vi måste också inrikta vår utbildning, forskning, finansiering, beskattning, handel och våra styrelseformer på att uppnå målen för hållbar utveckling.

Vi måste förstärka våra insatser för att **bekämpa klimatförändringarna och vända miljöförstöringen** som äventyrar den biologiska mångfalden, både på land och i haven. Vi måste nå våra klimat- och energimål för 2030 och förverkliga vår ambitiösa långsiktiga strategi för att minska utsläppen av växthusgaser. För att bidra till detta har kommissionen öronmärkt 25 % av den kommande fleråriga budgetramen för investeringar i klimatåtgärder. Vi måste stoppa och vända förlusten av biologisk mångfald och bättre förutse och minska riskerna för klimatrelaterade katastrofer och sjukdomar, bland annat genom den nyinrättade RescEU-mekanismen för civilskydd. En moderniserad gemensam jordbrukspolitik bör stödja denna integrerade strategi för hållbarhet.

Vi måste övergå till en mer resurseffektiv **cirkulär ekonomi** genom att främja grön tillväxt, bioekonomi och hållbara innovationer. Vi bör öka ansträngningarna för att uppmuntra ansvarsfullt beteende från företagens sida, hållbara val av konsumenterna och privat finansiering från olika källor. En ny handlingsplan för den cirkulära ekonomin kan fokusera på hållbar resursanvändning, särskilt när det gäller resursintensiva sektorer och sektorer med stor påverkan, för att få EU att utvecklas hållbart. Det infriar medborgarnas förväntningar att äta säkra och hälsosamma livsmedel till rimliga priser[21]. En ambitiös nollföroreningsstrategi skulle stimulera innovation i renare alternativ och ersättningar, och ge ren luft, mark och hav för nuvarande och kommande generationer.

Vi måste maximera **energiunionens** potential genom att ta itu med de stora återstående utmaningarna, bland annat när det gäller energitrygghet, energikostnader för hushåll och företag och konsekvenserna för klimatförändringen. EU har redan fastställt den mest avancerade rättsliga ramen för ren energi och bör nu inrikta sig på genomförandet av den. Vi bör fortsätta våra ansträngningar för att diversifiera energiförsörjningen och sammankoppla de nationella energinäten samt främja övergången till hållbara energikällor och energieffektivitet. Energibeskattning kan stödja övergången till ren energi och bidra till en hållbar och socialt rättvis tillväxt.

[21] Genom det nyligen antagna direktivet om otillbörliga handelsmetoder i livsmedelskedjan (direktiv (EU) 2019/633 av den 17 april 2019) har EU vidtagit konkreta åtgärder för att stödja inkomsterna och därmed hållbarheten för EU:s jordbrukare.

Ett inflytelserikt EU

I en allt mer splittrad och multipolär värld måste EU stärka sin ställning för att garantera sitt välstånd, sin säkerhet och sina värderingar. Detta kommer att kräva gemensamma ansträngningar, eftersom ingen enskild medlemsstat kan göra detta ensam. Det är bara EU som en helhet som kan forma världshändelserna och se till att vi EU-medborgare sätter standarden och inte bara följer den. Endast genom att stå tillsammans kan vi bevara den europeiska livsstilen i den hårda globala konkurrensen och försvara våra värderingar runt om i världen.

Som framhålls i den globala strategin från juni 2016 måste EU utöva ett globalt ledarskap genom ett konsekvent och starkt stöd till **den multilaterala regelbaserade globala ordningen, där FN står i centrum**. EU bör främja ett globalt styre som bygger på grundläggande värden som mänskliga rättigheter, rättsstatsprincipen, hållbar utveckling, multilateralism och respekt för internationell humanitär rätt.

Vi bör utnyttja EU:s betydande ekonomiska makt mer målmedvetet för att främja våra globala intressen. En öppen och rättvis handelsagenda skapar möjligheter för europeiska medborgare och företag och säkerställer samtidigt lika villkor både hemma och utomlands. Vi bör prioritera att bevara **det multilaterala handelssystemet baserat på Världshandelsorganisationen (WTO)**, reformerat för att ta itu med världshandelns nya förutsättningar, och stärka samarbetet med viktiga internationella handelspartner.

EU bör använda sin ekonomiska tyngd för att öka sin kapacitet när det gäller sanktioner, genom att ge sina egna åtgärder större genomslag och bättre rusta sig själv för att försvara sig mot exterritoriella effekter av ensidiga sanktioner från tredjeländer. En **starkare internationell roll för euron** skulle öka EU:s ekonomiska och monetära suveränitet, sänka kostnaderna och risken för att handla internationellt och bidra till ökad finansiell stabilitet.

EU bör också prioritera utvecklingen av starka förbindelser med de närmaste grannarna, på grundval av en klar och tydlig balans mellan rättigheter och skyldigheter. Detta inbegriper att **stödja omvandlingen av västra Balkan genom en trovärdig utvidgningspolitik**, där EU måste hålla fast vid sina åtaganden. Vi bör också bidra till att stabilisera **våra östra och södra grannländer** och samtidigt ta itu med gemensamma utmaningar. EU bör stärka sina band och sitt samarbete med Afrika för att föra de två kontinenterna ekonomiskt och politiskt närmare varandra och för att ta itu med gemensamma intressen och utmaningar. **Alliansen mellan Afrika och Europa för hållbara investeringar och arbetstillfällen** från september 2018 måste genomföras fullt ut för att skapa nya möjligheter genom ökad handel, riktade investeringar, bland annat i utbildning och relevant kompetens, och leda till ett starkt partnerskap för en världsordning baserad på regler och värderingar.

Del II: EU:s unika kommunikationsutmaning: kommunicera effektivt i hela EU i en tid av tilltagande splittring och desinformation

I en alltmer polariserad och svårförutsägbar värld är det i vår enighet och våra gemensamma värden som EU kommer att finna den styrka som krävs för att klara av dagens utmaningar. Bara tillsammans kan vi effektivt infria medborgarnas förväntningar på ett EU som skyddar dem och sätter dem i centrum. Men det räcker inte. EU:s välstånd måste byggas med ett aktivt och uthålligt engagemang från dem som EU är byggt för. Detta förutsätter ständig, ärlig och öppen kommunikation om vad EU är, vad EU gör, vilka värden EU står för och hur EU fattar beslut.

Att kommunicera om EU är ett gemensamt ansvar för EU-institutionerna och medlemsstaterna på alla nivåer – nationellt, regionalt och lokalt. Det kan inte skötas med vänster hand eller behandlas styvmoderligt. I grunden handlar det om att göra det möjligt för medborgarna att fatta väl underbyggda beslut och delta fullt ut i den europeiska demokratin. Det är därför kommunikationen om EU måste ske på de språk som medborgarna förstår. Flerspråkig kommunikation är EU:s och dess kulturella mångfalds adelsmärke.

När EU-medborgarna går till val den 23–26 maj 2019 ska de kunna förlita sig på fakta och vägledas av politiska program. I dagens alltmer splittrade och polariserade medie- och informationsmiljö, där sociala medier spelar en allt viktigare roll, är det dock inte alltid så enkelt. I det digitala tidevarvet är information lättare att hitta och producera än någonsin tidigare. Det innebär en enorm potential att bredda och fördjupa debatten i hela EU. Men det innebär också risker och ökar behovet av att se till att debatten bygger på tillförlitlig och korrekt information. EU-institutionerna och medlemsstaterna måste med förenade krafter se till att så sker.

Under sin mandatperiod har EU-institutionerna, däribland Junckerkommissionen, försökt kommunicera på både ett mer politiskt och mer strategiskt sätt. I det här avsnittet har vi sammanställt några erfarenheter av detta.

II.1 Kommunikation om EU är ett gemensamt ansvar

EU är främst en union av människor och värden, med ett unikt system för demokrati som kompletterar och samverkar med nationella, regionala och lokala demokratiska system i alla medlemsstater och har direktkontakt med medborgarna och det civila samhället. Alla som berörs av EU:s framtid behöver dra sitt strå till stacken när det gäller att förklara vad det innebär att vara en del av EU och klargöra fördelarna med eller konsekvenserna av EU:s politik och vägval.

Man måste också uppriktigt medge att **alla som är med och utformar åtgärder och fattar beslut** har ett gemensamt ansvar för att förmedla information om EU till medborgarna. Det är dags att sluta med att nationalisera framgångarna och europeisera misslyckandena och i stället bättre förklara våra gemensamma politiska beslut. Inget system kan överleva om det är dess mest högljudda kritiker som är medansvariga för utformningen. Den populistiska och nationalistiska berättelsen bygger på en falsk motsättning mellan medlemsstaterna och EU. EU-institutionerna och medlemsstaterna behöver reagera i enad front med en stark motberättelse som förklarar EU:s grundläggande roll och nyttan med EU.

För att medborgarna ska kunna känna förtroende för EU måste deras legitima farhågor och förväntningar tas på allvar. EU-medborgarna anser ofta att de inte är tillräckligt informerade om EU:s arbete[22]. För att ändra på det behöver vår kommunikation förklara hur EU påverkar människors liv, och främja en bättre förståelse av hur EU fungerar och vilka frågor som EU ansvarar för.

- Kommunikationen måste byggas in i den politiska beslutsprocessen redan från början, inte hängas på i efterhand eller som ett sätt att försköna politiken.
- Kommunikationen måste vara ett **dubbelriktat samtal** där man **lyssnar** först och **agerar** sedan.
- Den måste vara **välunderbyggd men även tala till känslorna,** backas upp med **bevis** och **anpassas** till **målgruppen** på ett **tydligt språk.**
- Kommunikationen bör ta avstamp i våra gemensamma värden och inriktas på vad **EU:s politik ger för påtagliga resultat för människorna där de bor** och stödja **gemenskapsbyggande**[23].
- **Bra beslutsfattande behöver bra flerspråkig kommunikation för att förstås och förankras.**

Mediefrihet och mediepluralism är och förblir en av EU:s hörnstenar, i enlighet med artikel 11 i stadgan om de grundläggande rättigheterna. Traditionella medier, bl.a. Bryssels presskår och regionala och lokala medier, är en viktig partner när det gäller att kommunicera om vad EU gör. Kommissionens dagliga middagsbriefing gör det möjligt för över 1 000 ackrediterade journalister och medierepresentanter från nästan 60 länder i hela världen att ställa frågor om EU:s politik och beslutsfattande. Tillsammans med andra briefingar är de avsedda att hjälpa journalisterna att placera EU-debatten i det nationella sammanhanget i medlemsstaterna. Allmänheten litar mer på den traditionella pressen än på sociala medier som en oberoende källa till nyheter och analyser om EU[24]. Det unika perspektiv som de Brysselsbaserade medierna erbjuder överskuggas dock ofta av vinklingar som ses genom främst nationella glasögon. Fortsatt stöd till specialiserade journalister och medier med ett verkligt EU-fokus i kombination med ett mer europeiskt politiskt budskap från de nationella politikerna förblir avgörande för att skapa ett verkligt europeiskt offentligt rum för välgrundade diskussioner och debatter.

Att kommunicera om EU är dock inte en sak för en enda institution eller person. När EU-institutionerna kommunicerar om EU måste de vara fullt medvetna om sin skyldighet att förklara och motivera sitt arbete med fullständig öppenhet. Samtidigt kan och bör de inte bära ansvaret för att försvara EU på egen hand. Även om kommissionen har en särskild roll som

[22] Ordinarie Eurobarometer 88, november 2017.

[23] I enlighet med rekommendationerna i rapporten från 2017, *Reaching out to EU citizens: A new opportunity*, av Luc Van den Brande, Jean-Claude Junckers särskilda rådgivare för medborgarkontakter.

[24] Allmänhetens förtroende för traditionella medier (etermedier och press) ökade 2017, medan förtroendet för internet och sociala nätverk minskade. Traditionella medier är de mest betrodda nyhetskällorna: radio (70 %), tv (66 %) och tryckta tidningar och tidskrifter (63 %). Mindre än hälften (47 %) litar däremot på nätpublikationer och ännu färre litar på videowebbplatser och poddar (27 %) och sociala nätverk och meddelandeappar (26 %), Flash Eurobarometer 464, februari 2018.

fördragens väktare och EU-lagstiftningens initiativtagare har den inte samma räckvidd eller närhet som de nationella eller regionala myndigheterna när det gäller att kommunicera med de egna medborgarna. Den kan inte heller kompensera för informationsluckor. Att andra EU-institutioner och medlemsstater på alla nivåer visar ett starkt engagemang är därför avgörande för kommunikationen om EU:s politik.

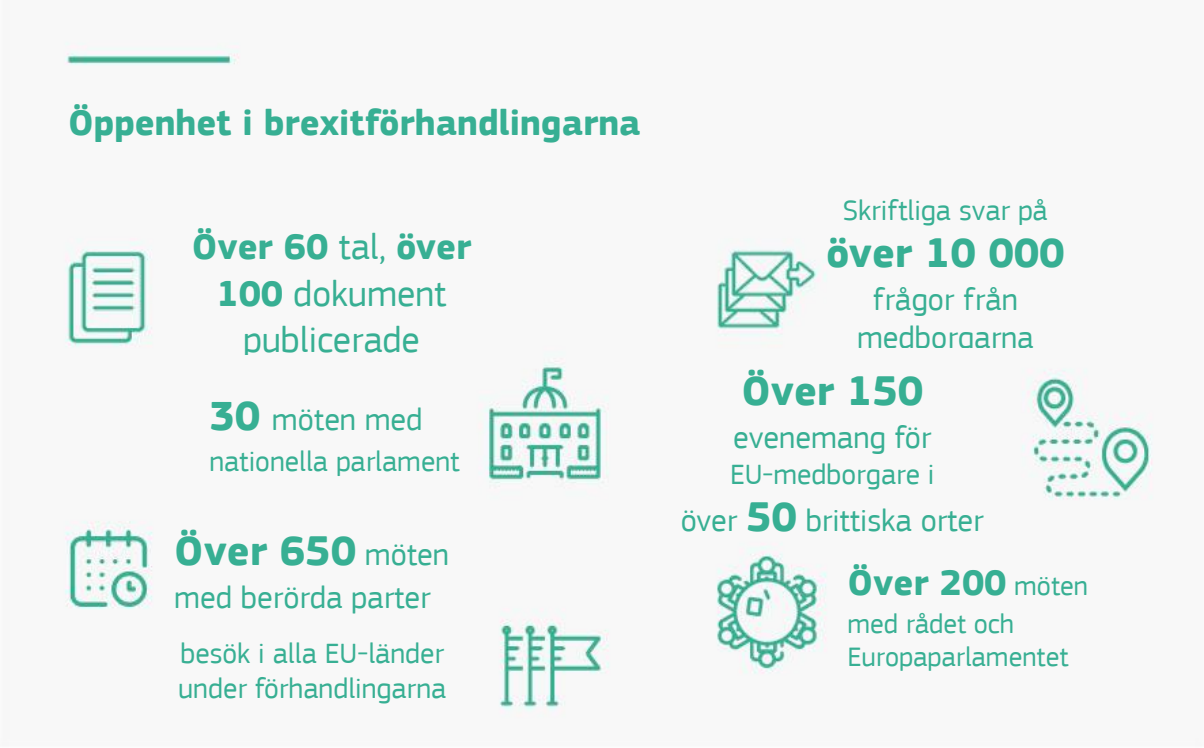
I enlighet med fördragen ska EU:s beslut fattas så öppet och så nära medborgarna som möjligt[25]. Det har visserligen gjorts stora framsteg, men mer ansvarsutkrävande och tydlighet i beslutsfattandet är avgörande för en ökad känsla av delat ansvar för resultatet av de politiska processerna. Detta skulle också bidra till att undvika en envis krismyt och tendensen att koncentrera kommunikationen på kontroversiella frågor. Argument och debatter mellan politiker, regeringar, institutioner och människor om EU:s politik är inte ett tecken på kris, utan på ett sunt och levande demokratiskt engagemang. **Det ständiga behovet av att uppnå balanserade och långsiktiga kompromisser är en naturlig del av den form av styrning som EU-medborgarna har valt för sig själva.** Det är viktigt att alla som deltar i beslutsfattandet framhåller detta.

Det finns många framgångsrika exempel på hur EU:s institutioner och medlemsstater arbetat tillsammans för att sprida en bild av europeisk enighet på världsscenen. Exempelvis framhölls i meddelandet om Europaåret för utvecklingssamarbete 2015 EU:s beslutsamhet att nå FN:s mål för hållbar utveckling, i samverkan med alla EU-institutioner och de icke-statliga biståndsorganisationerna. Kommunikation och kontakter med målgrupper i länder utanför EU behöver förbättras ytterligare för att främja EU:s strategiska intressen.

EU:s frihandelsavtal med Japan var ett annat exempel på en enad front, där kommissionen, rådet och de nationella regeringarna alla kommunicerade tydligt om avtalets fördelar. Kommissionen har medvetet valt att förhandlingsmandat och dokument ska vara offentliga, med utgångspunkt i erfarenheterna av tidigare förhandlingar, som ofta kritiserades skarpt för bristen på insyn.

På samma sätt framförde kommissionen och 27 medlemsstater i sin kommunikation om det brittiska EU-utträdet ett tydligt och enkelt budskap om enighet, med en aldrig tidigare skådad öppenhet i utträdesförhandlingarna. Kommunikationen om brexit, som främst sköttes av särskild arbetsgrupp vid kommissionen, innebar också att brexit inte fick överskugga eller förvränga EU:s positiva agenda.

[25] Artikel 1 i fördraget om Europeiska unionen.

Toppmöten med länder utanför EU utgör ett osökt tillfälle för EU-institutionerna och medlemsstaterna att profilera EU:s viktiga roll, både inom EU och internationellt, som en drivkraft för positiva förändringar. Öppenhet, genom att förhandlingsdokument på andra politikområden offentliggörs, ligger till grund för denna strategi. Ett tydligt exempel på det är den avgörande roll som EU för att nå fram till klimatavtalet i Paris i december 2015. Denna öppenhet bidrog till enighet bland medlemsstaterna och till att hålla medborgarna underrättade och inkluderade under hela processen.

De många exemplen av detta slag visar värdet av gemensam, samordnad kommunikation. Det finns dock mycket att lära av de gånger då vår kommunikation inte höll måttet. EU:s kommunikation hindras ofta av att det lovas runt och hålls tunt. Det syns tydligast när man tittar på hur många gånger EU:s stats- och regeringschefer i Europeiska rådets slutsatser lovat att fullborda den digitala inre marknaden eller bankunionen. Omvänt gör sig EU ofta också skyldigt till att lova tunt men hålla runt. Kommunikationen om migration är ett talande exempel på det: Även om det talas mycket om en ”migrationskris i EU” i den offentliga och politiska debatten är det i själva verket så att antalet anländande till EU har återgått till nivåerna före krisen.

EU:s institutionella kommunikation hindras också ofta av oförmågan att konkurrera med vältaliga nationella aktörer och nätplattformar. Under reformen av upphovsrätten i EU ställdes EU-institutionerna inför kraftfulla lobby- och kommunikationskampanjer mot den föreslagna reformen under de sista veckorna före den avgörande omröstningen i Europaparlamentet. Avsaknaden av en lika kraftfull reaktion från EU:s sida innebar att avsikterna med och skälen till reformen inte var tillräckligt kända bland allmänheten, fastän reformen till slut godkändes av en klar majoritet i Europaparlamentet.

För att motverka sådana tendenser och brister behövs mer gemensam kommunikation på nationell nivå. I synnerhet bör EU:s stats- och regeringschefer samordna sin kommunikation om resultaten av förhandlingar och toppmöten bättre när de vänder sig till nationella målgrupper.

Det finns också många fler tillfällen till gemensam kommunikation som EU-institutionerna och medlemsstaterna bör gripa under hela beslutsprocessen.

Dessa exempel visar alla på behovet av mer samordning av kommunikationen om EU på europeisk, nationell, lokal och regional nivå. Samarbetet mellan EU-institutionerna om kommunikation är väl utvecklat, särskilt mellan kommissionen och Europaparlamentet. I ett gemensamt uttalande i december 2017 åtog sig kommissionens och parlamentets kommunikationsavdelningar att samarbeta och dela på resurser inför valet till Europaparlamentet, främst i form av kampanjen www.thistimeimvoting.eu. De gör det som ett tecken på deras gemensamma ansvar att **få medborgarna att fatta välgrundade beslut om EU:s framtid**.

Detta pragmatiska upplägg har lett till en ny kultur av samarbete, som motverkar rivalitet mellan institutionerna och framhäver EU:s fördelar för medborgarna, under ”varumärket” EU. Av samma anledning användes i all visuell kommunikation från EU-institutionerna i samband med Romfördragets 60-årsdag EU:s logotyp, inte EU-institutionernas logotyper.

Efter valet bör parlamentet och kommissionen intensifiera samarbetet mellan parlamentets förbindelsekontor och kommissionens representationskontor i medlemsstaterna. De måste främja mer synergi i sin löpande kommunikation och kombinera sin utåtriktade verksamhet. De bör även inbegripa icke-statliga organisationer, arbetsmarknadens parter, Europa direkt-kontoren, universitet och högskolor och andra nätverk. Kommissionens representationskontor och parlamentets förbindelsekontor kan visa en mycket starkare EU-närvaro och ett starkare varumärke genom sina gemensamma utrymmen i **Europahusen** i hela EU, vilket omfattar anläggningarna **Upplev Europa** som redan är i gång i flera medlemsstater. Till exempel har det nyöppnade Upplev Europa i Helsingfors redan fått 70 000 besökare.

Europa direkts kontaktcentrum

Ett enda telefonnummer till EU för medborgarnas EU-frågor.
Informationstjänsten svarar per telefon eller e-post på de 24 officiella EU-språken.
Europa direkts kontaktcentrum i siffror:

- **109 000** frågor 2018
- **27 000** frågor januari-mars 2019
- **85 %** nöjda kunder

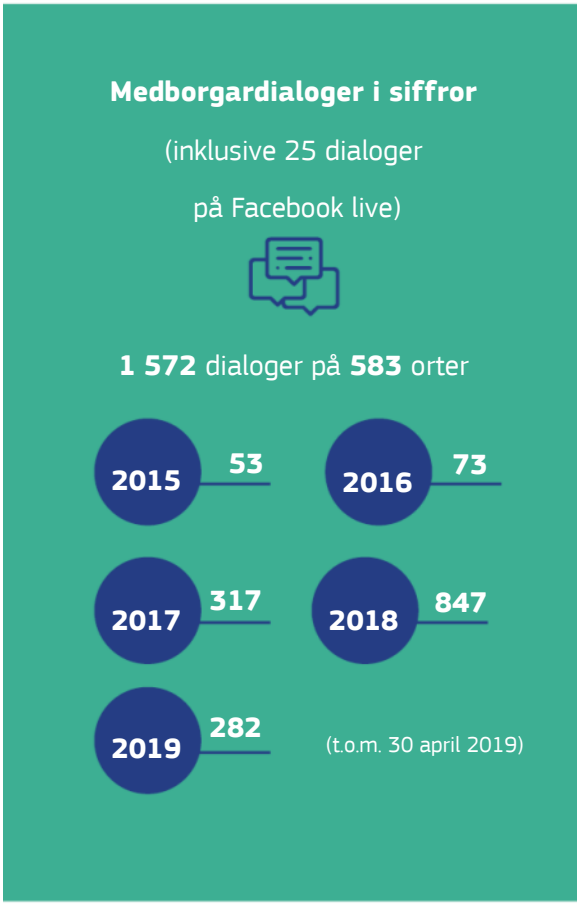
Gratisnummer i EU: +800 6 7 8 9 10 11.
På nätet: https://europa.eu/european-union/contact_sv

Europa Direkt-nätverket
består av

- **440** Europa direkt-informationskontor i alla medlemsstater
- **330** Europeiska dokumentationscentrum, som täcker städer, landsbygd och de yttersta randområdena i de 28 medlemsstaterna.

II.2 Ständig dialog med medborgarna

Det är mycket viktigt att samarbeta med medborgarna för att stärka demokratin i EU och den europeiska identiteten och förankra stödet för EU mer. Kommissionsledamöterna uppmanades därför att delta aktivt i dialoger med medborgare i hela EU.

Medborgarengagemang fungerar bara om det är dubbelriktat. Dessa dialoger är tillfällen att presentera kommissionens politiska dagordning men framför allt lyssna på medborgarnas tankar och förväntningar. Representationskontoren spelar en viktig roll som kommissionens ögon, öron och röst på fältet för att se till att dialogerna passar in i det nationella och lokala sammanhanget.

Kommissionens vitbok om EU:s framtid från mars 2017 gav ny drivkraft åt den här processen. De senaste fem åren har hundratusentals människor deltagit i cirka 1 600 medborgardialoger och samråd runtom i EU, helt eller delvis organiserade av kommissionen. Sedan januari 2015 har hundratals ledamöter av Europaparlamentet, de nationella regeringarna och de regionala församlingarna och alla 28 ledamöter av kommissionen deltagit i medborgardialoger och medborgarsamråd. Regionkommittén har också fört ut debatten till regionerna genom sitt initiativ ”Reflektioner om Europa”, medan Europeiska ekonomiska och sociala kommittén har involverat det civila samhället i dialogen om EU:s framtid. Det uttryckliga stödet från den franske presidenten Emmanuel Macron för denna nya form av dialog ökade deras synlighet betydligt.

I den rapport från medborgardialogerna och medborgarsamråden som kommissionen lade fram den 30 april 2019 bekräftas att de flesta medborgare ser EU som avgörande för att ta itu med globala utmaningar, men vill att EU ska bli effektivare och öppnare[26].

[26] Kommissionen, Medborgardialoger och medborgarsamråd, slutsatser, 30 april 2019, (https://ec.europa.eu/commission/progress-reports-citizens-dialogues-and-consultations_en)

Deras främsta förväntningar på EU är följande:

- Ett **EU som skyddar**: Medborgarna förväntar sig att EU ska lyssna till deras bekymmer och främja säkerhet, hälsa och trygghet. De förväntar sig att sociala rättigheter ska upprätthållas och att de ska få skydd mot brottslighet.
- **Migration:** Medborgarna förväntar sig en EU-migrationspolitik som stoppar förlusten av människoliv, men också stoppar de irreguljära migrationsströmmarna.
- En **dynamisk ekonomi**: Medborgarna förväntar sig insatser för att undvika ekonomiska kriser i framtiden. De räknar med att EU ska skapa välstånd, växa och reglera teknikektorn för att förbli konkurrenskraftig på världsmarknaden. De vill att EU satsar på innovation och investeringar i forskning, särskilt inom den cirkulära ekonomin och den digitala ekonomin.
- **Klimat** och **miljö**: Medborgarna förväntar sig att EU ska vara ledande inom klimatåtgärder och miljöskydd.
- Ett **EU med värden** som demokrati, öppenhet och rättsstatsprincip: Medborgarna förväntar sig mer information om EU:s beslutsfattande och större inflytande. De förväntar sig att EU ska upprätthålla sina värderingar, bl.a. de grundläggande principerna om jämställdhet och icke-diskriminering.
- **Möjligheter för ungdomar**: Medborgarna förväntar sig att EU ska skapa bättre möjligheter för unga, bl.a. genom att ta itu med ungdomsarbetslöshet och investera i utbildning.
- **Ett starkare EU i världen**: Medborgarna förväntar sig att EU ska bli en stark och principfast aktör på världsscenen.

Under hela denna process av dialog, samråd och debatt har kommissionen tagit hänsyn till medborgarnas förväntningar och agerat utifrån dem. Till exempel i november 2017, när EU-institutionerna tillkännagav den **europeiska pelaren för sociala rättigheter** som svar på den utbredda efterfrågan på ett mer socialt EU, I januari 2018 antog kommissionen den **första EU-omfattande plaststrategin någonsin** som svar på det massiva offentliga stödet för övergången till en mer cirkulär ekonomi.

EU har också strävat efter att lyfta fram de konkreta effekterna av EU:s politik. Det var i enlighet med detta som den **europeiska gräns- och kustbevakningen** den 6 oktober 2016 lanserades vid en gränsövergång i Bulgarien – ett tydligt budskap till människorna i regionen vars liv påverkats mest av den globala migrationsutmaningen. Mycket återstår dock att göra för att starkare förankra EU-projektet hos medborgarna. Därför får medborgardialogerna och samråden inte tappa tempo när det nya Europaparlamentet väljs och nästa kommission tillträder.

EU:s stats- och regeringschefer tog nyligen några avgörande steg i denna riktning. För första gången välkomnade Europeiska rådet i december 2018 i sina slutsatser medborgardialogerna och medborgarsamråden. Stats- och regeringscheferna betecknade dem som ”ett unikt tillfälle

att komma i kontakt med europeiska medborgare ... som kan inspirera till fortsatta samråd och dialoger”[27]. I slutsatserna gjordes också en direkt koppling mellan kontakterna med medborgarna och EU:s nästa strategiska agenda, som nu kommer att utarbetas vid det informella mötet i Sibiu mellan stats- och regeringscheferna i EU-27.

Resultatet av dialogerna och samråden måste kommuniceras öppet och fungera som underlag för den politiska beslutsprocessen. Detta innebär att man offentliggör de huvudsakliga resultaten från varje dialog, sammanställer och analyserar tendenserna och ser till att de beaktas när politiken utformas.

Det är lika viktigt att ta vara på den enorma potentialen i nätkommunikation för att nå ut till medborgarna. Det bör göras i sociala medier och andra nätkanaler samt på EU:s webbplats Europa, som hade över 200 miljoner unika besökare 2018.

Det finns utrymme att gå längre än de senaste årens framsteg, t.ex. portalen ”Kom med synpunkter” på Europa, där medborgare och intressenter kan förmedla sina frågor och intressen direkt till de politiska beslutsfattarna. Dessa mekanismer bör också ges större publicitet.

Till stöd för dessa satsningar är det mycket viktigt att uppmuntra och stödja en större allmän kunskap om EU:s historia, funktionssätt och befogenheter, bland annat i läroplanerna för skolan. Utbildning och lärande spelar en viktig roll när det gäller att förklara och främja förståelsen av vad EU och medlemsstaterna ska och får göra. EU bör, med respekt för medlemsstaternas befogenheter, sträva efter att bygga upp partnerskap med nationella och regionala utbildningsinstitutioner kring en **europeisk medborgarutbildning som en del av det formella lärandet**. Att lära sig om EU och vår gemensamma historia främjar också en bättre förståelse av EU:s värderingar och grundläggande rättigheter.

II.3 Ett enhetligt budskap genom central kommunikation

De senaste fem åren har EU-institutionerna, särskilt kommissionen, arbetat för att bryta stuprörstänket i sin egen kommunikation. För att medborgarna ska uppfatta det positiva bidrag som EU tillför till deras liv behöver de tydlig och enhetlig kommunikation om vad EU står för och hur de gynnas av EU:s politik och åtgärder. I stället för splittrad kommunikation om enskilda politiska strategier och program gör en enhetlig strategi det möjligt för människorna att tydligare se hur politiken är relevant för dem. Detta är syftet med kommissionens centrala kommunikationsstrategi: att informera medborgarna om EU:s värderingar och åtgärder, utmaningar och möjligheter och hur de kan hanteras gemensamt.

[27] Europeiska rådets slutsatser, 13–14 december 2018, punkt 15.

Kommunikation på sociala medier på ett känsloväckande sätt med ett kraftfullt bildspråk

Den här kommissionen har främst inriktat sig på de strategiska områden där EU kan tillföra ett mervärde. Med Junckers tio politiska prioriteringar från juli 2014 följde åtagandet att förklara målen med tydliga och konsekventa kärnbudskap. De resulterande centrala kampanjerna, som visar EU:s värderingar och har ett starkt känslomässigt genomslag, bidrar till att förmedla dessa övergripande budskap.

Strategin bygger på en tydlig, sammanhängande berättelse som framhåller fördelarna för medborgarna och är utformat på ett berättande sätt. Historieberättande är ett kraftfullt sätt att tilltala och engagera medborgarna. En politik eller en prioritering som inte förklaras och stöds av exempel och känslor kommer de medborgare som den involverar och påverkar sannolikt inte att ta till sig på samma sätt. Att berätta historien om EU på ett mer engagerande och känsloväckande sätt är en effektivare metod att kommunicera än en som bara bygger på torra, faktagrundade argument. Detta överensstämmer också med EU:s karaktär av en union av värderingar, inte bara en union av ekonomier.

I den här metoden har varje politikområde fortfarande sin egen skräddarsydda kommunikation med de berörda parterna, men infogat i en bredare positiv berättelse. Samtidigt **garanterar den centrala kommunikationen att medborgare och berörda parter får tydliga meddelanden på sitt eget språk** som är anpassade till deras ålder, kultur och bakgrund, med en ökad användning av infografik, visuella berättelser och berättande videor. Detta rationaliserade tillvägagångssätt har gjort det möjligt för kommissionen att föra fram en enhetlig europeisk röst.

Engagemang och interaktion i sociala medier

@EU_Commission
över **1 miljon** följare

Europeiska kommissionen
över **580 000** följare

Europeiska kommissionen
nästan **923 000** fans

EUTube
nästan **83 000** abonnenter

europeancommission över
240 000 följare

Den centrala kommunikationen har haft ett verkligt genomslag, och har visat sig vara kostnadseffektiv då den finansieras enbart med befintliga medel. Genom att samla resurser har kommissionen bättre kunnat **föra dialog med medborgarna, förbättrat förståelsen för**

EU:s värden, politiska prioriteringar och politik och uppmuntrat människor att aktivt delta i att forma EU. Utvärdering och återkoppling bekräftar att strategin är resurseffektiv, ändamålsenlig, relevant och konsekvent. Den nyligen framlagda utvärderingen av kampanjen #InvestEU, för alla EU-fonder som främjar investeringar, visade att på bara ett år nådde kampanjen potentiellt 240 miljoner kontakter, och åsikterna om EU-fondernas genomslag i EU:s regioner blev 4–5 procentenheter mer positiva[28].

Som svar på medborgarnas allvarligaste bekymmer byggde kommissionen upp en berättelse kring de tio politiska prioriteringarna under mandatperioden. Tre kompletterande centrala kampanjer har presenterat budskapen på nyskapande och kreativa sätt för att starta ett samtal i hela EU om hur EU påverkar enskildas vardag.

Eftersom sociala medier, audiovisuell kommunikation och digitala verktyg blir allt vanligare valdes temana för kampanjerna omsorgsfullt:

InvestEU, som använder 100 sanna berättelser ur livet för att illustrera hur EU:s investeringar skapar jobb, förändrar liv och ger nytt liv åt samhällen i hela EU.

EUandME, som vänder sig till unga i EU för att starta ett samtal om EU:s värden och resultat genom en serie kortfilmer och berättelser om ungdomar vars liv har påverkats av EU.

EUprotects, som förklarar hur vardagshjältar samarbetar i hela EU för att tillgodose folks behov av säkerhet och trygghet och visar hur EU gör insatser mot globala problem som inte kan hanteras nationellt.

Kommissionen anordnar också en **pilotkampanj i ett antal landsbygdsområden**, som ska förklara värdet av EU-samarbetet i områden som är svårare att nå ut till. Kampanjen ska pågå i 18 månader, med början i möten med landsbygdsaktörer i mars 2019 och fokusgrupper i maj för att sålla fram de viktigaste ämnena och budskapen för varje land, innan den skräddarsydda kommunikationen startar. Kommissionen ska även inleda en kampanj om **EU:s samarbete med Afrika** parallellt med den befintliga kommunikationen om enskilda projekt och program.

Under EU:s gemensamma banér **går de centrala kampanjerna i bräschen så att alla i EU som kommunicerar på alla nivåer kan samarbeta**. Kommissionens politiska avdelningar tillhandahåller sakkunskap och information som ligger till grund för kampanjerna, medan research och fokusgrupper bidrar till att garantera att rätt budskap riktas till rätt målgrupper, och kommissionens representationskontor anpassar innehållet till lokala intressen och attityder.

Erfarenheterna av de centrala kampanjerna under den här kommissionen har visat det stora genomslaget gentemot medborgarna med hjälp av känsloväckande berättelser och skräddarsydda budskap för olika länder och regioner. Kommissionen har föreslagit att man ska fortsätta med central kommunikation under nästa fleråriga budgetram efter 2020, och slå

[28] Slutrapport om studien: *Monitoring the performance of EC communication activities for the Investment plan for Europe*, Technopolis Group, november 2018.

fast centrala budskap och prioriteringar för flera år i taget. Modellen bör också vidareutvecklas till stöd för EU:s strategiska mål i framtiden.

De andra EU-institutionerna uppmanas att stödja och följa denna modell för central kommunikation i sin egen verksamhet, för att bidra till gemensamma, långsiktiga och konsekventa budskap. Medlemsstaterna bör också utveckla kompletterande kommunikationsverktyg som hjälper medborgarna att bättre förstå sambandet mellan EU:s politik och effekterna lokalt.

II.4 Tillsammans mot desinformation

Att bekämpa desinformation och försvara mediernas frihet och mångfald är grundläggande för att skydda demokratin i EU. Den digitala teknikens snabba utveckling har inte bara förändrat hur medborgarna konsumerar nyheter, utan också hur de interagerar med varandra. **Nätplattformarna kopplar samman medborgarna och gör det möjligt för dem att skapa innehåll och att bryta geografiska och samhälleliga barriärer.** Nätplattformarna har utvecklats till kraftfulla informationsportaler[29] vars grindvakter har ekonomiskt intresse av att servera skräddarsydd information till användarna.

Samtidigt som den här utvecklingen underlättar för medborgarna att interagera och uttrycka sina politiska åsikter, och därigenom bidrar till ett sunt demokratiskt samhälle, blir det också lättare att snabbt sprida skadlig desinformation för att undergräva den demokratiska processen. Det finns belägg för att utländska statliga aktörer i allt större utsträckning använder desinformation för att påverka samhällsdebatten, skapa splittring och lägga sig i det demokratiska beslutsfattandet.

Kommissionen definierar desinformation som ”bevisligen oriktiga eller missvisande uppgifter som skapas, presenteras och sprids för att uppnå ekonomisk vinning eller avsiktligt vilseleda allmänheten, och som kan orsaka skada för allmänheten”[30]. Desinformationens mål är att distrahera och splittra, så tvivel genom att förvränga och förfalska fakta och därigenom förvirra människorna och underminera deras förtroende för institutioner och etablerade politiska processer.

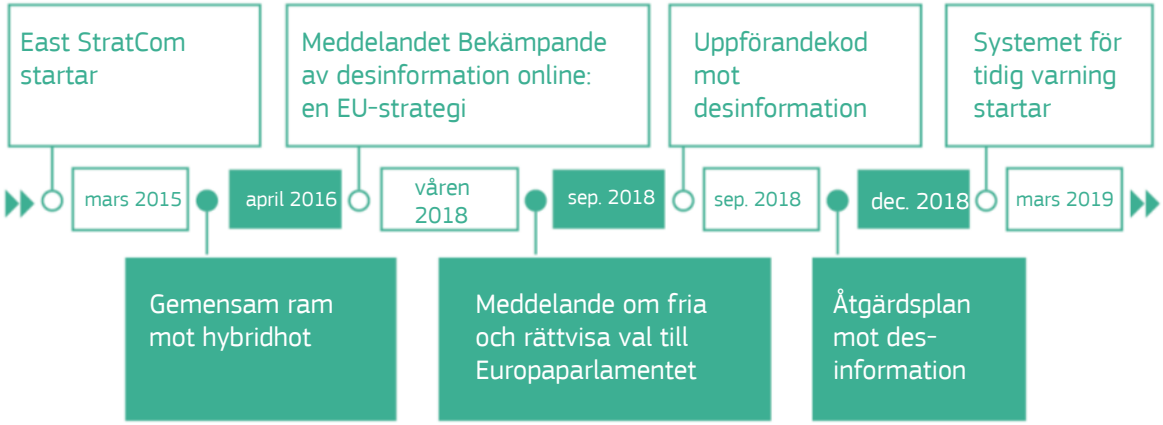
Det är vår gemensamma plikt att försvara den omistliga yttrandefriheten och skydda EU-medborgarna från desinformation. Det krävs åtgärder på tre områden: **verkningsfulla politiska åtgärder för att reglera innehålls- och tjänsteleverantörer på nätet, innovativ kommunikation för att bygga upp motståndskraft mot desinformation samt ett fortsatt försvar av mediernas frihet och mångfald**.

[29] 62 % av nyheterna inhämtas från mobila plattformar, Pew Research centre: http://www.journalism.org/2012/10/01/future-mobile-news

[30] Kommissionens meddelande *Bekämpande av desinformation online: en EU-strategi*, COM(2018) 236 final, 26.4.2018.

De senaste fem åren har EU stärkt sina insatser mot desinformation. I enlighet med Europeiska rådets slutsatser från mars 2015 inrättades arbetsgruppen East StratCom vid Europeiska utrikestjänsten. I samarbete med kommissionen och EU:s delegationer i länder utanför EU förmedlar arbetsgruppen information om EU:s politik i de östra grannländerna, stärker mediebranschen och stöder mediernas frihet och oberoende. Den stärker EU:s förmåga att förutse, hantera och öka medvetenheten om desinformationsaktiviteter.

Kommissionen har tagit itu med desinformation på juridiska, säkerhetspolitiska och kommunikativa grunder. Det senaste året har kommissionen betonat vikten av att se till att valet till Europaparlamentet blir fritt och rättvist[31]. Det har uppmuntrat de ledande plattformarna att ansluta sig till en uppförandekod mot desinformation och har lagt fram en åtgärdsplan med förslag till samordnade EU-insatser mot desinformation. Plattformarna måste nu ta sin del av ansvaret för att säkerställa ett fritt och oförvrängt offentligt samtal i EU.

Åtgärdsplanen[32] är inriktad på fyra områden för att bygga upp EU:s och medlemsstaternas kapacitet och stärka samarbetet: 1) Förbättra förmågan att upptäcka, analysera och avslöja desinformation. 2) Stärka samordnad och gemensam respons på desinformation genom ett nytt system för tidig varning. 3) Engagera den privata sektorn i enlighet med den uppförandekod som nätplattformar, sociala nätverk, annonsörer och branschen i allmänhet anslutit sig till. 4) Öka medvetenheten och förbättra samhällets motståndskraft genom riktade kampanjer och särskilda program som främjar mediekunskap på europeisk och nationell nivå.

Särskilt bör framhållas att kampen mot desinformation kräver ett konstant utflöde av faktabaserade budskap som hjälper medborgarna att skilja på sanning och lögn.

Kommissionen reagerar på desinformation direkt via sin talesperson, kommissionens representationskontor i medlemsstaterna och på sociala medier med hjälp av expertisen i sitt nätverk mot desinformation, en grupp av kommissionens mytknäckare, dataanalys från de sociala medierna och beteendevetenskapliga rön. Kommissionen tillhandahåller saklig och korrekt information om sin politik och sina politiska prioriteringar och bemöter desinformation som försöker vilseleda EU-medborgarna om EU.

[31] Kommissionens meddelande *Att säkerställa fria och rättvisa val till Europaparlamentet*, COM (2018) 637, 12.9.2018.
[32] Gemensamt meddelande från kommissionen och utrikesrepresentanten, *Åtgärdsplan mot desinformation*, JOIN (2018) 36 final, 5.12.2018.

Färgpennor och kritor ska ”förbjudas” av EU: Det rapporterades felaktigt i braskande rubriker 2017 att EU tänkte förbjuda färgpennor och kritor. I själva verket ville EU sänka gränsvärdet för bly i leksaker i enlighet med vetenskapliga bevis. Sänkningen gör att barn kan måla med kritor säkert utan att riskera blyförgiftning.

EU förbjuder kebab: Efter en debatt i Europaparlamentet 2017 om fosfathaltiga konserveringsmedel i bearbetat kött gick ryktet om att EU skulle förbjuda kebab. Sanningen var den att forskningen visade på en koppling mellan fosfat och hjärtsjukdomar. Förslaget gick ut på att ändra produktionen av kebabkött, men var inte ens i närheten av att förbjuda kebab.

I medlemsstaterna bidrar kommissionens representationskontor också till att knäcka myter[33], och reda ut begreppen kring de mest seglivade lögnerna om EU.

I desinformationens snabbt föränderliga värld måste **EU-institutionerna fortsätta att anpassa sig mycket snabbt, inte bara till ändrade politiska förhållanden utan till förändrade tekniska förutsättningar**. Redan i dag används bottar (nätrobotar som utför repetitiva, algoritmbaserade uppgifter) i kommunikationen[34]. Inom den närmaste framtiden kommer artificiell intelligens också att användas allt oftare i kommunikationen. EU-institutionerna och medlemsstaterna måste fortsätta sina ansträngningar att anpassa sig till denna verklighet. Utbildningssystemen kan dra sitt strå till stacken: Handlingsplanen för digital utbildning kan uppmuntra mer specialiserad utbildning i artificiell intelligens.

Representationskontorens mytknäckande

Décodeurs de l’Europe (EU-förklararna) *– ett initiativ av kommissionens representationskontor i Paris*
https://ec.europa.eu/france/news/decodeurseurope_fr

Wojownicy Klawiatury (Tangentbordskrigare) *– ett initiativ av kommissionens representationskontor i Warszawa*

[33] Se t.ex. kommissionens representationskontor i Paris (https://decodeursdeleurope.eu), Vilnius (https://ec.europa.eu/lithuania/home_lt) och London (https://blogs.ec.europa.eu/ECintheUK/euromyths-a-z-index).

[34] Under 2017 stod bottarna (nätrobotar som utför repetitiva, algoritmbaserade uppgifter) för över hälften av all webbtrafik, och medan de välvilliga bottarna stod för 23 % av webbtrafiken kan omkring 29 % tillskrivas bottbyggare med illvilliga syften. Se Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, *Countering Information Influence Activities: The State of the Art*, 2018 (https://rib.msb.se/filer/pdf/28698.pdf)

https://www.facebook.com/groups/wojowniczyklawiatury/

För att fortsätta att bekämpa det tilltagande flödet av desinformation måste medlemsstaterna och EU-institutionerna samarbeta för att bygga vidare på den synergi som redan finns och förena sina krafter. Medlemsstaterna och EU-institutionerna måste tillsammans se till att det nya systemet för tidig varning utnyttjas fullt ut. Utöver informationsutbyte **behövs det en verklig kunskapsgemenskap med fackkunnande om de olika aspekterna av desinformation**, som bygger på insikter från forskning och den akademiska världen, faktagranskare, nätplattformar, teknikexperter och internationella partner. Kommissionen är redo att föra samman expertisen i dess nätverk mot desinformation med systemet för tidig varning och tillhandahålla ett nav för material om EU:s politik för att motverka desinformation.

Kommissionen avser att underlätta skapandet av en **europeisk tvärvetenskaplig grupp** för att främja samarbete mellan alla berörda parter, i synnerhet **oberoende faktagranskare och forskare** som arbetar med att bekämpa desinformation. Kommissionen planerar därför att inrätta en europeisk plattform om desinformation. Plattformen ska öka samarbetet mellan faktagranskare och forskare i syfte att helt täcka EU:s territorium och underlätta uppbyggnad av och kontakter mellan relevanta nationella organisationer, t.ex. nationella desinformationscentrum.

Kommunikation om EU i allmänhetens och demokratins intresse

Fem rekommendationer

Vid toppmötet i Sibiu i Rumänien den 9 maj 2019 uppmanas EU:s stats- och regeringschefer till följande:

1. ***Medlemsstaterna, myndigheter på alla nivåer och EU-institutionerna måste vara beredda att ta ett gemensamt ansvar för förmedling av information om EU****. Vi måste i högre grad förmedla gemensamma budskap under ”varumärket” EU och förklara vad besluten och politiken innebär för vanliga människor samt vilka konkreta resultat som uppnås. Vi bör lyfta fram de viktiga politiska överenskommelser som ingås och de beslut som fattas vid Europeiska rådets möten och framhäva enigheten i EU i samband med milstolpar och centrala evenemang (till exempel Europadagen den 9 maj, årsdagarna av EU:s utvidgning och fördragen).*
2. ***Öka kontakterna och dialogen med allmänheten om EU-politik och EU-frågor****. EU-institutionerna och medlemsstaterna bör i högre grad uppmuntra en kontinuerlig dialog med allmänheten om EU, genom att anordna medborgardialoger och offentliga debatter, samråd och sammankomster samt utnyttja digital och audiovisuell teknik. De bör ge människor information om alla möjligheter de har att uttrycka sina åsikter om EU och EU-politik samt se till att det finns rutiner och kanaler för återkoppling från medborgardialoger och samråd.*
3. ***Säkerställa att EU-institutionerna samarbetar närmare i framtiden kring gemensamma EU-informationskampanjer baserade på gemensamma värden****, med EU:s betydelse för vanliga människors vardag som centralt tema. Kampanjerna bör rikta sig till alla målgrupper, föras på deras respektive språk och vara tilltalande och engagerande. De bör utformas utifrån de strategiska prioriteringarna för nästa politiska period.*
4. ***Tillsammans motverka falska nyheter och desinformation och se till att den information som sprids om EU baseras på fakta.*** *Bygga ut oberoende faktagranskningstjänster såväl nationellt som på europeisk nivå, främja mediekompetens och utveckling av kunskaperna om artificiell intelligens. I högre grad samverka med sociala nätverk och onlineplattformar på EU-nivå i syfte att främja god praxis, men samtidigt slå vakt om som mediernas oberoende och mångfald. Vidta fler åtgärder för att samla EU:s och medlemsländernas resurser i syfte att garantera allmänhetens rätt till korrekt, objektiv och tillförlitlig information om EU.*
5. ***Främja undervisning och lärande om EU på alla utbildningsnivåer****, för att stärka kunskaperna om EU och dess värden, om hur EU fungerar och om EU:s verksamhetsområden. EU bör etablera ett samarbete med utbildningsinstitutioner på nationell och regional nivå för att försäkra sig om att europeisk medborgarutbildning ingår som en del av det formella lärandet. Engagera personer som har deltagit i Erasmus och Europeiska solidaritetskåren i denna verksamhet. Säkerställa att invånarna i EU känner till sina rättigheter.*

Del III: Slutsatser

Med tanke på valet till Europaparlamentet den 23–26 maj 2019 är det viktigt att människor i EU har en välgrundad uppfattning om vilka utmaningar vi står inför i EU idag och om vilka möjligheter EU ger dem. De bör känna till de olika visioner för EU:s framtid som presenteras och diskuteras under kampanjen inför EU-valet.

Det informella toppmötet mellan 27 EU-länders stats- och regeringschefer i Sibiu den 9 maj 2019 är rätt tillfälle att bekräfta vår enighet och målmedvetenhet, med respekt för de meningsmotsättningar som framkommer i samband med valet, utan att för den skull låta oss begränsas av dem. Förenade i mångfalden är EU:s motto. Det är detta som gör att EU fungerar, även under perioder med stora utmaningar. Vid mötet i Sibiu måste vi därför visa att frågor som är viktiga för invånarna i EU beaktas i nästa strategiska agenda, och förmedla ett budskap som ger hopp och anger i vilken riktning EU ska utvecklas i den rådande osäkra globala miljön.

EU:s bör blicka framåt, med tillförsikt. Om medlemsstaterna i EU kan enas om gemensamma mål finns det ingen utmaning som de inte skulle klara av. Och om beslutsfattarna i EU kan inspirera och engagera befolkningen samt ge dem påverkansmöjligheter finns det ingen klyfta som inte skulle gå att överbrygga.

EU:s nästa strategiska agenda är ett tillfälle att tydligt visa att vi kan övervinna interna meningsskiljaktigheter och tillsammas angripa de utmaningar vi ställs inför. Världen kommer inte att vänta på EU. Istället är det dags för EU att använda sitt inflytande i världen.